РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА КАСПИЧАН

КМЕТ
телефон : +359 +05351 / 74 74
факс : +359 +05351 / 74 70
E-mail: obshtina@kaspichan.org

REPUBLIC OF BULGARIA
MUNICIPALITY OF KASPICHAN

Mayor's
Phone: +359 +05351 / 74 74
Fax: +359 +05351 / 74 70
E-mail: obshtina@kaspichan.org

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
вх. изх. № 00340 Каспичан
Вх. № 349
Дата: 20.11.14

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
КАСПИЧАН

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
ОТ МИЛЕНА НЕДЕВА –
КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

ОТНОСНО: Междинна оценка за изпълнението на Общински план за развитие на Община Каспичан за периода 2014-2020 година

Уважаема госпожо Председател,
Уважаеми дами и господа общински съветници,

В Закона за регионалното развитие е регламентирано, че за реализацията на документите за стратегическо планиране по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4 се извършва междинна оценка към средата на периода на тяхното действие.

Предвид гореизложеното, предлагам Общински съвет Каспичан, на основание чл.21 ал.1 т.24 от ЗМСМА, чл.33 ал.1 от Закона за регионалното развитие и чл.42, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, да приеме следното

Р Е Ш Е Н И Е :

На основание чл.21 ал.1 т.24 от ЗМСМА, чл.33 ал.1 от ЗРР и чл.42 ал.1 от ППЗРР, Общински съвет Каспичан одобрява Междинна оценка за изпълнението на Общински план за развитие на Община Каспичан за периода 2014-2020 година.

ВНОСИТЕЛ:
МИЛЕНА НЕДЕВА
КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

Изготвил:
Лилиана Любомирова
гл.специалист „ТСУ"

Съгласувал:
Радостина Механджийска
юрисконсулт

МЕЖДИННА ОЦЕНКА

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

2014 - 2020 г.

Ноември, 2017 г.

Съдържание

Съдържание.....**Грешка! Показалецът не е дефиниран.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ – НЕОБХОДИМОСТ ОТ МЕЖДИННА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 3

II. МЕТОДИКА – ОПИСАНИЕ НА ИЗПОЛЗВАНИЯ ПРИ ОЦЕНКАТА ПОДХОД И ИЗВЪРШЕНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ 6

III. АНАЛИЗ НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ 7

III.1. Географско разположение, административно-териториална структура 7

III.2. Население и демографски процеси 9

III.3. Заетост и безработица 14

Източник: НСИ. 16

III.4. Образование 17

III.5. Здравеопазване и социални дейности 19

III.6. Икономическо развитие 20

Местна икономика, конкурентоспособност и предприемачество 20

Промишленост 25

Селско стопанство 25

Туризъм 27

III.7. Бюджет на Община Каспичан 28

IV. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 30

V. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОПР 40

VI. ОЦЕНКА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ И ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 54

VII. ОЦЕНКА НА КООРДИНАЦИЯТА НА ОПР 61

VIII. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ, НАПРАВЕНИ НА БАЗАТА НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 66

I. ВЪВЕДЕНИЕ – НЕОБХОДИМОСТ ОТ МЕЖДИННА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР.

Общинският план за развитие на община Каспичан за периода 2014 – 2020 г. (ОПР) представя визия и стратегия за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за периода 2014 – 2020 г. Той е приет от Общинския съвет с Решение № 454 от 26.09.2013 г. на основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, във връзка с чл. 13, ал. 3 от Закона за регионалното развитие (ЗРР) и чл. 37, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРР.

В ОПР на община Каспичан е заложено, че за периода му на действие ще бъдат извършени две оценки – междинна и последваща, в изпълнение на Закона за регионалното развитие (в сила от 31.08.2008 г. Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г.).

Междинната оценка (МО) на изпълнението на Общински план за развитие се извършва, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на плана. Предмет на анализ и оценка е изпълнението на целите и приоритетите, заложени в Общински план за развитие (ОПР) на община Каспичан.

Междинната оценка, която е регламентирана с чл. 33, ал. 1 и 2 от ЗРР, включва четири основни компонента:

- оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
- оценка на степента на постигане на съответните цели;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Целта на междинната оценка е да подпомогне цялостното управление на ОПР, а също и осигуряване на информация за подобряване на изпълнението на плана и в частност – подобряване на координацията.

Предмет на анализ и оценка е изпълнението на целите и приоритетите, заложени в ОПР на община Каспичан. Оценката е адресирана към три основни аспекта: реализация, съгласуваност/адекватност и координация при прилагането.

Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на регионалния план, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Основният методически подход в изготвянето на МО е съчетание от външна експертна оценка и консултиране с администрацията. Основните източници на информация за МО на ОПР включват:

• Общински план за развитие на Община Каспичан (2014 – 2020 г.) и Програма за реализацията му;

• Областна стратегия за развитие на Област Шумен (2014 – 2020 г.);

• Годишни справки и доклади за изпълнение на ОПР на община Каспичан;

• Отчет за изпълнение на програмата за управление през мандата 2015 – 2019 г. за периода 01.01. 2016 – 31.12.2016 г. на кмета на Община Каспичан;

• Секторни стратегии и програми;

• Официалните страници на УО на оперативните програми;

• Текуща статистика на НСИ и в частност Дирекция „ТСБ"- Шумен;

• Справки от община Каспичан, ОС „Земеделие и гори" и др.;

• Информационна система за управление и наблюдение на Средствата от ЕС в България 2020.

В обхвата на Междинната оценка на ОПР влизат оценка на изпълнението, релевантност на стратегията и капацитет за координация.

Целите на тази оценка са да подпомогне управлението и наблюдението на ОПР. Фокусирана е върху аналитичен преглед и сравнителен анализ на резултатите и въздействието от прилагането на ОПР на Община Каспичан, с оглед отразяване на настъпилите социално-икономически промени на местно, регионално и национално ниво, както и на реформата на инвестиционната/регионалната политика на ЕС и

първоначалните ефекти от прилагането на програмите през новия програмен период за България с европейско съфинансиране за периода.

II. МЕТОДИКА – ОПИСАНИЕ НА ИЗПОЛЗВАНИЯ ПРИ ОЦЕНКАТА ПОДХОД И ИЗВЪРШЕНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ.

При избора на методи за осъществяването на оценката бяха използвани Насоките на Европейската комисия, описани в Инструмент за оценка на социално-икономическото развитие EVALSED и Работен документ на ЕК № 5 „Индикативни насоки върху методите за оценка: оценка по време на програмния период".

Междинната оценка насочва вниманието си върху изпълнението и подобряването на качеството на планирането. Фокусът върху **изпълнението** се постига чрез оценка на **ефикасността и ефективността**, докато фокусът върху **подобряването на качеството** и съотносимостта на планирането се постига чрез:

a. актуален преглед на изпълнението на ОПР;
b. изследване на промените в контекста на плана;
c. изводи и препоръки, за да се максимизира въздействието на ОПР.

Междинната оценка има ограничени възможности за оценка на въздействията, тъй като не само има изместване на проявлението на въздействията във времето, но и самата интервенция не е приключила. Затова екипът си постави за цел изготвянето на ясен документ с изводи и препоръки при изпълнението на ОПР, с оглед на оставащото време за неговата реализация.

Методологията на междинната оценка се основава на структуриран и систематичен подход при събиране, анализиране и представяне на информацията и може да бъде обобщена по следния начин:

1. Избор на логика на интервенцията;
2. Разработване на оценителна методика;
3. Събиране и оценка на първоначални данни;
4. Събиране на подробна информация, посредством анкетиране и фокус – групи;

5. Оценка на основните количествени и качествени данни.

Междинната оценка обхваща времевия период 2014 – 2017 г., като анализите, констатациите и експертните преценки се отнасят до тенденции или ключови и характерни за периода факти и данни, без да се достига до детайли по години или по отделни компоненти на икономическите, социалните и екологичните сектори.

При подготовка на междинната оценка беше събрана информация, която характеризира качеството на изпълнение на целите и приоритетите на ОПР и Програмата за реализация на актуализирания ОПР. По време на междинната оценка не бяха срещнати трудности в процеса на работа, като Община Каспичан оказа пълна подкрепа за осигуряване на необходимата информация и документи, касаещи предмета на оценката. До известна степен трудност за самата оценка представлява липсата на система за събиране и отчитане на проектите, реализирани по ПРСР за частни бенефициенти и липсата на информация от ДФЗ – РА.

III. АНАЛИЗ НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ.

III.1. Географско разположение, административно-териториална структура

Фиг. 1: Карта на област Шумен

Община Каспичан е разположена в централната част на Североизточна България и е включена в териториалните граници на област Шумен.

Територията на общината е 274,402 кв. км и заема 8% от територията на област Шумен и 1.9 % от територията на Североизточен район (СИР, NUTS 2). Релефът е равнинно-платовиден. Климатът умерено-континентален.

В средната част на района се откроява Провадийско – Роякското плато /431м/. Северните склонове на платото при селата Мадара и Кюлевча представляват внушителни почти отвесни скални венци. Надморската височина на общинският център е 120 м.

Община Каспичан е една от 10-те общини в област Шумен. Тя е на осмо място по територия и на шесто място по население сред общините в областта.

На запад Каспичан граничи с община Шумен, на север с община Нови пазар, на изток с община Ветрино и община Провадия.

Урбанистичната структура на община Каспичан се състои от 9 населени места: административния център гр. Каспичан, гр. Плиска, с. Върбяне, с. Златна нива, с. Каспичан, с. Косово, с. Кюлевча, с. Марково и с. Могила.

Община Каспичан има благоприятно географско положение и представлява важен транспортен възел между Североизточна и Западна България, както и между Северна и Южна България. През общината преминава трасето на автомагистрала „Хемус", свързваща град Варна с град София, както и ж.п. линията между тези два града. Ж.П. гара Каспичан е разположена на първата ж.п. линия Русе – Варна и е важен комуникативен и транспортен възел в Североизточна България.

Таблица 1: Разстояния в километри от Каспичан до някои големи градове в България

Шумен	Варна	Бургас	Русе	Пловдив	София
22	68	140	127	310	441

Източник: Интернет - http://bgmaps.com/

Град Каспичан е разположен на 22 км от областния град Шумен, на 68 км от голямото морско пристанище и летище – Варна, на 127 км от пристанището на Дунав – Русе и на 441 км от столицата на България - София.

Едно от най-силните конкурентни предимства на общината е нейното благоприятно географско разположение. Географските характеристики на община Каспичан са благоприятни физически предпоставки за икономическото и социалното й развитие с оглед ресурсите необходими за поддържане и развитие на човешката дейност и живот върху територията. Разположението на общината е ключово за нейната транспортна достъпност от страната и силна страна за местната икономика. Този фактор, както досега, така и в перспектива ще оказва положително влияние върху социално-икономическото развитие.

Чрез ж. п. линията се осигурява достъп до ГКПП Русе /около 120 км/, а през него достъп до Северна, Централна и Източна Европа по р. Дунав, с шосейна пътна и железопътна връзка. Автомагистрала "Хемус", която преминава през територията на общината е една от активните комуникационни оси "изток-запад", което с времето ще подобрява все още в по-голяма степен транспортните и социално-икономическите връзки на района. Близостта на летище Варна – на около 70 км и на пристанище Варна – Запад (80 км) е още един фактор и конкурентно предимство на Каспичан.

Близостта на мощния фокус на урбанизация – гр. Варна и произтичащите от това ежедневни и периодични миграционни процеси (трудови и културно-битови пътувания) предопределят известни „агломерационни" характеристики на устройственото развитие в над общински (регионален) териториален обхват.

Всичко това е предпоставка за оформянето на Каспичан като **естествен комуникационен център** в тази част на страната, както и добрите възможности на общината за развитие на активни интеграционни взаимоотношения със съседните, а и с Черноморските области.

III.2. Население и демографски процеси

Развитието на населението в демографски аспект е повлияно от икономическата и социалната ситуация. Демографската структура на населението е подчинена на

установилите се през последните години общи тенденции за страната – намаляване на броя на населението, застаряване на населението, ниска раждаемост, намаляване броя на сключените бракове, отрицателен естествен прираст и засилени миграционни процеси.

Населението на община Каспичан към 31.12.2016 г. наброява 7 550 души, като в общинския център то е 2 833 жители, което представлява 37,77 % от населението на общината.

Таблица 2: Еволюция на развитие на населението на Община Каспичан по населени места

Територия	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Община Каспичан	7954	7911	7817	7708	7687	7550
с. Върбяне	260	253	242	242	264	258
с. Златна нива	622	622	609	605	635	607
гр. Каспичан	3084	3059	2987	2914	2863	2833
с. Каспичан	1384	1403	1420	1411	1413	1403
с. Косово	240	243	257	257	255	259
с. Кюлевча	337	336	328	327	315	308
с. Марково	762	748	742	738	722	714
с. Могила	367	356	345	337	330	315
гр. Плиска	898	891	887	877	890	853

Източник: НСИ, 2017 г.

В общия брой на населението през периода 2011 – 2016 г. незначително преобладават жените, като през последната година съотношението е 50,80 % в полза на жените.

Таблица 3: Структура на населението – полова, възрастова, социална 2011 – 2016 г. (Брой)

Години	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2011	7954	3950	4004	3982	1952	2030	3972	1998	1974
2012	7911	3938	3973	3950	1939	2011	3961	1999	1962
2013	7817	3890	3927	3874	1903	1971	3943	1987	1956
2014	7708	3828	3880	3791	1863	1928	3917	1965	1952
2015	7687	3801	3886	3753	1836	1917	3934	1965	1969
2016	7550	3714	3836	3686	1790	1896	3864	1924	1940

Източник: НСИ, 2017 г.

За сравнение през 2011 г. общото население е възлизало на 7954 души, като съотношението мъже/жени е било 49,67 % към 50,33 на сто отново в полза на жените. За периода 2011 – 2016 г. намалението на общото население е значително – с 10,53 %.

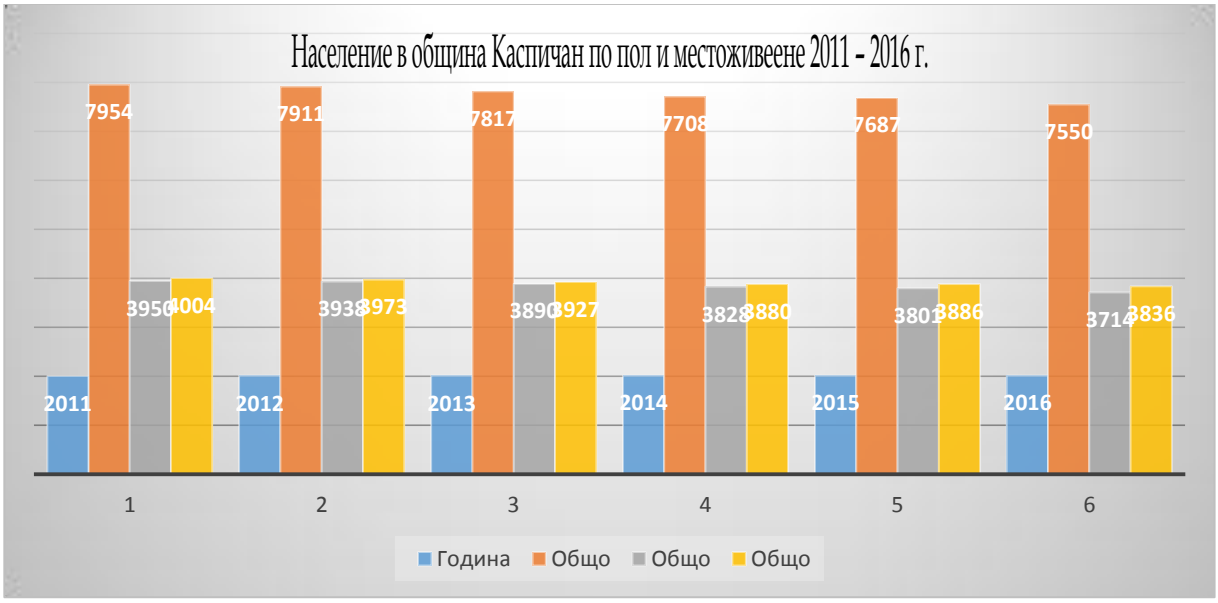

Абсолютният брой на градското население спрямо 2011 г. е намалял с 296 души или това представлява около 7,7 %. Населението в селата е намаляло значително по-малко с 108 души или с 3,57 %.

Най-висок е делът на хората със завършено средно образование – 2 644 лица, като почти равен брой са тези с основно образование 2 643, следвани от тези с начално образование – 1011. Висшистите представляват 528 лица от населението на община Каспичан, а никога не са посещавали училище 138 души.

Естественият прираст на населението на община Каспичан през целия период 2011 – 2016 г. е отрицателен, като намалява своята стойност единствено през 2012 – 2013 г. и значително се увеличава през останалия изследван период.

При живо родените деца се наблюдава намаление на броя – от 89 през 2011 г. на 77 през 2016 г. Според националната статистика намалява и смъртността.

Прави впечатление, че по-голямо е намалението на всички показатели при представителите на мъжете.

Таблица 4: Естественият прираст на населението на община Каспичан за периода 2011-2016 г.

Година	Живо родени			Умрели			Естествен прираст		
	Общо	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**
2011	**89**	45	44	**162**	87	75	**-73**	-42	-31
2012	**90**	46	44	**149**	71	78	**-59**	-25	-34
2013	**88**	42	46	**146**	75	71	**-58**	-33	-25

2014	**67**	40	27	**147**	79	68	**-80**	-39	-41
2015	**81**	42	39	**154**	87	67	**-73**	-45	-28
2016	**77**	35	42	**154**	91	63	**-77**	-56	-21

Източник: Национален статистически институт

От 2013 г. механичният прираст на населението също е отрицателен. През периода на изготвяне на ОПР – 2013 г. от минус 36, през 2016 г. се увеличава на минус 60. Заселените в общината през 2016 г. се намаляват спрямо изселените с 50. Това основно се дължи на отшумяване на световната икономическа и финансова криза.

Таблица 5: Механичен прираст за периода 2011 – 2016 г. по пол в община Каспичан

Година	**Заселени**			**Изселени**			**Механичен прираст**		
	всичко	**мъже**	**жени**	**всичко**	**мъже**	**жени**	**всичко**	**мъже**	**жени**
2011	**158**	74	84	**124**	50	74	**34**	24	10
2012	**145**	73	72	**129**	60	69	**16**	13	3
2013	**96**	38	58	**132**	53	79	**-36**	-15	-21
2014	**118**	51	67	**147**	74	73	**-29**	-23	-6
2015	**227**	111	116	**175**	93	82	**52**	18	34
2016	**127**	55	72	**187**	86	101	**-60**	-31	-29

Източник: Национален статистически институт

Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в община Каспичан през 2013 г. е намаляло с 94 души, за сравнение през 2016 г. броят им се е увеличил с 43, като бройката е достигнала 137 лица.

Най-голям относителен дял във възрастовата структура на населението заемат лицата в активна трудова възраст, като през 2016 г. те са 57,82 % от общия брой. Възрастните над 64 и повече години са 25,76 % от населението, а в под трудоспособна възраст – 16,41 %.

Таблица 6: Структура на населението по възрастови групи 2011 – 2016 г. в община Каспичан

Година	**Общо**	**Под трудоспособна възраст**	**В трудоспособна възраст**	**Над трудоспособна възраст**
2011	7954	1314	4592	2048

2012	7911	1312	4598	2001
2013	7817	1313	4534	1970
2014	7708	1288	4454	1966
2015	7687	1264	4460	1963
2016	7550	1239	4366	1945

Източник: НСИ, 2017г.

В сравнение с 2011 г. съотношението е било следното: лицата в трудоспособна възраст са възлизали на 57,73 %, в над трудоспособна 25,74 % и в под трудоспособна – 16,51 на сто. Изводът, който се налага е, че населението на община Каспичан е застаряващо, но запазва относително стабилно демографския си облик през анализираните години.

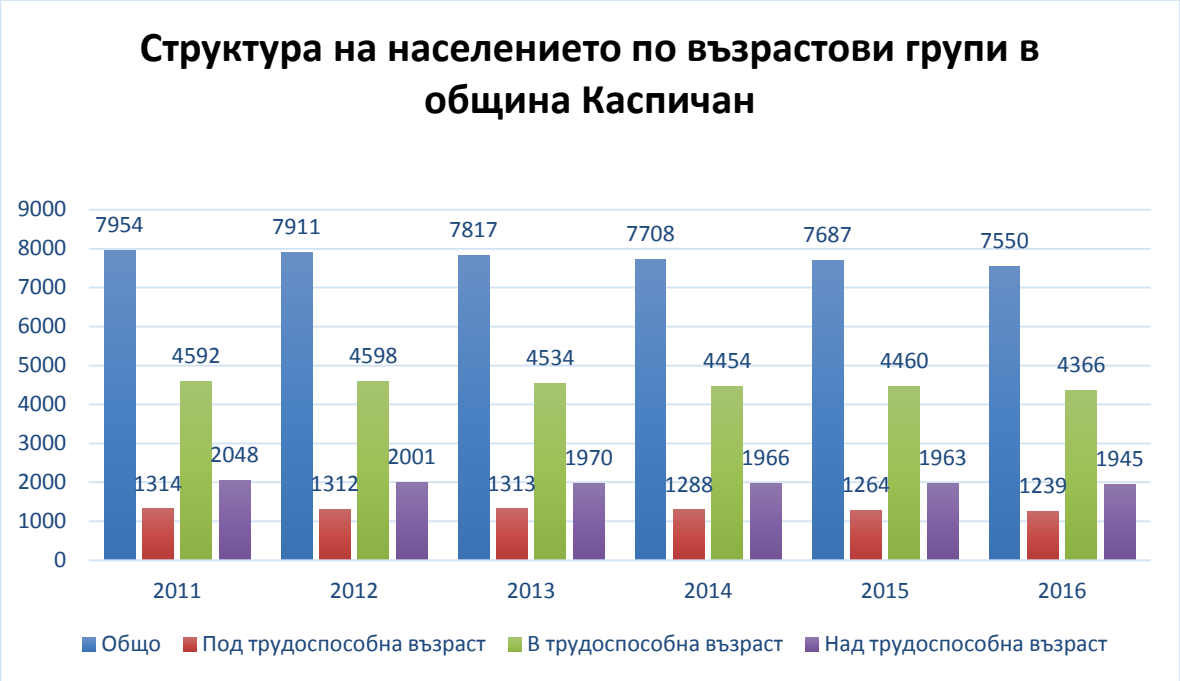

Както се вижда от данните, тенденцията е отрицателна – населението на общината ежегодно намалява. Това се дължи както на отрицателните стойности на естествения прираст, така и на миграцията, най-често на хора в активна трудоспособна възраст към други икономически по-силно развити региони или страни. Основните причини за това са понижения жизнен статус на населението през последните 25 години, както и въздействието от икономическата и финансова криза.

Може да се направи констатацията, че се утвърждават негативните тенденции в естественото развитие на населението, изразяващи се в ниската раждаемост на

населението и относително високата смъртност. Към тези фактори следва да се добави и въздействието на външната миграция, която пряко и косвено, също допринася за влошаване на демографската ситуация.

III.3. Заетост и безработица

Данните на НСИ за населението на възраст 15 и повече навършени години по пол и икономическа активност и социална категоризация за община Каспичан са представени по-долу в таблицата:

Таблица 7: Населението на възраст 15 и повече навършени години по пол и икономическа активност и социална категоризация за община Каспичан към 2011г.

		Икономически активни			**Икономически неактивни**				
Пол	**Общо**	**Общо**	**Заети**	**Безработни**	**Общо**	**Учащи**	**Пенсионери**	**лица, заети само с домашни или семейни задължения**	**Други**
Общо	6752	2911	2093	818	3841	337	2443	554	507
мъже	3333	1626	1175	451	1707	177	1044	151	335
жени	3419	1285	918	367	2134	160	1399	403	172

Източник: НСИ

Икономически активните лица в община Каспичан наброяват 2 911 души по данни на НСИ от последното преброяване – 01.02.2011 г.

Коефициентът на икономическа активност е 43,11 % (съотношение между икономически активните лица и населението на 15 и повече навършени години).

По данни на ДБТ – Шумен за община Каспичан, броят безработните лица към 31.07.2017 година е както следва:

Таблица 8 : Брой на безработните лица и равнище на безработица в община Каспичан (2014- 2017 г.)

Показател	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**

Брой регистрирани	678	685	472	399
Жени	365	370	239	238
Мъже	313	315	233	161

Източник: Дирекция „Бюро по труда" – Шумен

От периода на изготвяне на ОПР тенденцията е за намаляване на безработицата, като от 2014 г. до юли 2017 г. броят на регистрираните безработни е намалял с 279 лица, или 41,15 на сто.

През 2015 г. в преработващата промишленост има най-много наети лица по трудово и служебно правоотношение – 61,72 % за община Каспичан. „Транспортът, складирането и пощите" са на второ място по разпределение на наетите лица в община Каспичан и са допринесли за 10,25 % от заетостта, следват заетите в „Селско, горско и рибно стопанство" – 7,07 %.

В сравнение с 2011 г. през 2015 г. най-висок ръст се отчита също при заетите в преработващата промишленост – с 243 лица, останалите сектори почти запазват своите стойности, като някои отчитат слаб ръст. Наблюдава се намаление на заетите лица в сферата на търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети, транспортът, образованието, операциите с недвижими имоти. Това е все още последствие от тежката финансова и икономическа криза.

Таблица 9: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в община Каспичан по икономически дейности през периода 2012 - 2015 година

Година	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Общо	2000	2045	2038	2157	2192
Селско, горско и рибно стопанство	138	147	151	147	155
Добивна промишленост	-	-	..	..	..
Преработваща промишленост	1088	1127	1145	1303	1331
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	-	..	-	..	..
Доставяне на води;	18	17	21	25	25

канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване					
Строителство	..	..	..	..	..
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	104	104	92	62	77
Транспорт, складиране и пощи	253	254	242	238	225
Хотелиерство и ресторантьорство	19	22	23	27	33
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	..	..	..	..
Финансови и застрахователни дейности	..	4	4	4	4
Операции с недвижими имоти	4	8	7	6	..
Професионални дейности и научни изследвания	..	..	-	..	..
Административни и спомагателни дейности	..	..	..	..	..
Държавно управление	..	..	..	..	..
Образование	160	162	152	152	145
Хуманно здравеопазване и социална работа	53	49	47	60	85
Култура, спорт и развлечения	2	2	..	..	..
Други дейности	15	19	17	15	14

Източник: НСИ.

III.4. Образование

Образователната система в община Каспичан е структурирана така, че да обхваща максимално пълноценно децата и учениците от всички населени места и осигурява в основни линии общообразователната и професионалната подготовка на учащите се.

Училищата в община Каспичан са 4 на брой, като спрямо годината на разработване на ОПР, те запазват своя брой. Детските градини също запазват своя брой от 6 спрямо 2013 г.

Таблица 10: Образователни обекти, равнища, собственост

Наименование	**Вид**	**Населено място**	**Финансиране**
ДГ „Червената шапчица"	детска градина	с.Златна нива	Общинско
СУ „Панайот Волов"	средно училище (I-XII клас)	гр. Каспичан	Общинско
ДГ „Снежанка"	детска градина	гр .Каспичан	Общинско
ДГ „Радост"	детска градина	с. Каспичан	Общинско
ОУ „Христо Ботев"	Основно (I-VIII клас), преобразувано в обединено училище /2017 г./	с.Каспичан	Общинско
ДГ „Червената шапчица"	детска градина	с.Косово	Общинско
ДГ „Ален мак"	детска градина	с.Марково	Общинско
ОУ „Пенчо Славейков"	Основно (I-VIII клас), преобразувано в обединено училище /2017 г./	с.Марково	Общинско
ОУ „Св.Паисий Хилендарски"	Основно (I-VIII клас), преобразувано в обединено училище /2017 г./	гр.Плиска	Общинско
ДГ „Детелина"	детска градина	гр.Плиска	Общинско

Източник: Община Каспичан

Обслужващо звено в сферата на образованието е Център за работа с деца в гр. Каспичан.

Броят на учениците в община Каспичан през учебната 2016/2017 г. са 608, като спрямо разработването на ОПР през учебната 2013/2014 г. те са намалели с 97, т. е. намалението е с 11,34 %.

Таблица 11: Училища, паралелки, учители, учащи и завършили в общообразователни и специални училища в община Каспичан по учебни години.

Учебна година	Училища	I - IV клас				V - VIII клас					IX - XIII клас				
		паралелки	учители	учащи		паралелки	учители	учащи		завършили	паралелки	учители	учащи		завършили
				общо	в т.ч. в н.			общо оо	в т.ч. в н.м.				общо	в т.ч. в н.м.	
2013/2014	4	17	19	309	164	16	31	323	142	43	4	-	73	39	13
2014/2015	4	18	20	295	153	16	32	305	140	60	4	-	58	26	16
2015/2016	4	17	18	278	145	16	29	314	154	68	4	2	63	32	13
2016/2017	4	16	29	266	139	16	35	282	143	78	4	2	60	31	7

Източник: Община Каспичан

Съответно, за същия период броят на децата в детските градини също е намалял с 46, като в процентно изражение това представлява 19,74 на сто, което е значително по-високо от намалението на учениците в образователната система. Красноречив пример за миграционни процеси на младите семейства с деца под 7-годишна възраст.

Таблица 12: Детски градини, деца, педагогически персонал, места и групи в детските градини в Община Каспичан по учебни години

Учебна година	**Детски градини**	**Общо деца**	**В т. ч. момичета**	**Места**	**Над 100 деца**	**Педаг. персонал**	**В т. ч. детски учители**	**Детски групи**
2013/2014	6	233	115	304	130,5	24	23	12
2014/2015	6	217	103	293	135,0	24	23	12
2015/2016	6	194	95	316	162,9	21	20	11
2016/2017	6	187	80	308	164,7	21	20	11

Източник: Община Каспичан.

Община Каспичан работи приоритетно за създаване на комфортни и безопасни условия в детските и учебните заведения. Реновират се

съществуващите детски площадки в града и са извършени ремонти в нуждаещите се образователни заведения.

Според експертна оценка на общината сферата на образованието в Каспичан като цяло е обезпечена с квалифицирани кадри. Няма нередовни учители. Няма недостиг на специалисти по отделните дисциплини.

Наличието на квалифицирани преподавателски кадри в достатъчна степен е силна страна за общината, което е едно от условията за постигане на добри резултати при подготовката на учащите в системата на средното образование. Учителите имат възможност да повишават квалификацията си чрез участие в обучителни курсове и семинари.

III.5. Здравеопазване и социални дейности

Болничната помощ за населението се осъществява от МБАЛ гр.Шумен, филиал "Д-р Д.Беров" гр.Нови Пазар, която обслужва общините Нови Пазар, Никола Козлево, Каспичан и Каолиново. На територията на община Каспичан няма лечебни заведения. Извършва се единствено извън болнична медицинска помощ с регистрирани две лекарски практики и медицински кабинети в училищата и детските градини.

В общината функционират следните медицински кабинети към учебни и детски заведения:

- Град Каспичан: СУ "Панайот Волов"; ДГ "Снежанка";

- Село Каспичан: ОУ "Христо Ботев"; ДГ "Радост";

- Село Марково: ОУ "Пенчо Славейков"; ДГ "Ален мак"; ДГ "Червената шапчица";

- Град Плиска: ОУ "Св.Паисий Хилендарски"; ДГ "Детелина"; ДГ "Червената шапчица".

В общината функционират още:

- 2 амбулатории за първична извън болнична медицинска помощ – индивидуални практики;

- 14 амбулатории за първична извън болнична специализирана медицинска помощ – индивидуални практики;

- 4 амбулатории за първична дентална помощ – индивидуални практики.

Таблица 13: Брой лекари в Община Каспичан

Лекари	Лекари по	Медицински

		дентална медицина	специалисти по здравни грижи
общо	в т.ч. общопрактикуващи		
2	2	3	6

Източник: НСИ, Районите, областите и общините на Р България, 2015 г.

На територията на общината функционират следните социални структури:

Таблица 14: Социални дейности и обекти на социалната инфраструктура

Наименование	**Капацитет**	**Населено място**
Дневен център за възрастни хора с увреждания	30 човека	с.Кюлевча
Център за настаняване от семеен тип „Слънце" (ЦНСТ) за деца от 3 до 10 г.	15 места	гр. Каспичан
Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/	30 места	гр. Каспичан
Домашен социален патронаж	180 лица	Община Каспичан

Източник: Община Каспичан

III.6. Икономическо развитие

Местна икономика, конкурентоспособност и предприемачество

В община Каспичан през последните пет години функционират микро и малки предприятия. Огромната част от тях през 2015 г. – 99,95 % са микро с до 9 заети лица, следвани от малките със заети от 10 до 49 лица – 0,05 %. Средни и големи не са регистрирани. Функциониращите предприятия (без финансовите) по групи според броя на заетите в тях през отчетните години почти запазват своя ръст.

При микро предприятията се отчита лек ръст на заетите, като от 174 през 2013 г. към 2015 г. регистрираните фирми са 181. При малките предприятия се отчита намаление, като от 21 през 2013 г. към 2015 г. те са вече 18.

Таблица 15: Групи предприятия, в зависимост от броя на заетите по години за периода 2008-2015 /бр./

Групи предп	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**

рияти я								
Микро (до 9 заети)	131	152	165	161	188	174	174	181
Малки (10 до 49 заети)	15	18	18	20	17	21	-	18
Средни (50 до 249 заети)	3	-	-	-	-	-	-	-
Големи (над 250 заети)	-	-	-	-	-	-	-	-

Източник: НСИ, 2017 г.

Прави впечатление, че независимо от последствията на икономическата криза от 2008 г. дружествата, през последните години увеличават своя дял. Това основно се дължи на възможностите за безвъзмездно финансиране от различните програми, финансирани от ЕС.

Броят на предприятията в община Каспичан за периода 2010 (която е била базова при изготвяне на ОПР) – 2015 г. нарастват общо с 16. По официални статистически данни броят на предприятията през 2015 г. е 199. Най-голямо увеличение на броя на предприятията се отчита в сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ с 72,97 %. Останалите сектори почти запазват своя дял през отчетните години, като видно от данните е трудно да се отчете и голямо намаление в даден сектор.

Таблица 16: Предприятия (без финансовите) в община Каспичан по икономически дейности на КИД – 2008[1] за периода 2010 – 2015 г. (брой)

Отраслови сектори[2]	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Селско, горско и рибно стопанство	27	26	36	35	26	37

[1] От 2008 г. има нов класификатор на икономическите дейности – КИД - 2008
[2] В таблицата не са включени секторите, за които липсват данни или са конфиденциални

Преработваща промишленост	28	27	26	27	27	28
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	3	3	-	-	-	3
Строителство	3	3	8	6	6	3
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	77	74	85	74	74	77
Транспорт, складиране и съобщения	7	7	5	7	7	7
Хотелиерство и ресторантьорство	13	12	8	12	12	15
Операции с недвижими имоти	7	4	8	10	7	15
Професионални дейности и научни изследвания	4	4	4	3	4	4
Хуманно здравеопазване и социална работа	4	4	10	10	10	10
Други дейности	3	3	6	6	6	3
Общо	**178**	**176**	**199**	**207**	**179**	**208**

Източник: НСИ, 2017 г.

Произведената продукция към момента на изготвяне на МО (2015) спрямо базовата 2011 година на изготвяне на ОПР бележи ръст с 17 135 хил. лв.

Приходите от дейността също бележат ръст, като от 121 952 хил. лв. през 2011 г. за 2015 г. са отчетени 151 325 хил. лв., или увеличението е с 19,9 %. Нетните приходи от продажби нарастват с 26 824 хил. лв.

Ръстът на печалбите намаляват с 13,85 %, а при загубите се отчита увеличение с 33,67 на сто. Това основно се дължи на по-високия ръст произведена продукция, която в голямата си част не е намерила търговска реализация през периода на изготвяне на МО.

Най-голям относителен дял имат приходите от преработващата промишленост, като за 2015 г. те съставляват около 31 % от общите приходи. В сравнение с 2011 г. те са нараснали с 27,3%. Ръст се отчита и в сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ с 39,09 %.

В сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ се отчита ръст от 200 %. Това означава, че ПРСР в частта на мерките за стимулиране развитието на местен туризъм са оказали изключително благоприятно въздействие и че самата местна власт и населението са били значително инициативни.

Това основно се дължи на туристическия сезон, повишената производителност на преработвателната промишленост и селското стопанство, в следствие на реализирани проекти през първия планов период и съответно промяната в покупателната способност, както на населението, така и на туристите.

Световната икономическа криза, поради свитите пазари е повлияла негативно на фирмите в сектор „Транспорт, складиране и пощи“, като от 2 285 хил. лв. през 2011 - годината на изготвяне на ОПР 2013 приходите от дейността са намалели на 1010 хил. лв. Останалите сектори почти запазват своите показатели.

Таблица 17: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Каспичан за 2011 г. и 20 15 г. по икономически дейности

Икономически дейности	**Произведена продукция**	**Произведена продукция**	**Приходи от дейността**	**Приходи от дейността**	**Нетни приходи от продажби**	**Нетни приходи от продажби**	**Разходи за дейността**	**Разходи за дейността**	**Печалба**	**Печалба**	**Загуба**	**Загуба**
	2011	**2015**	**2011**	**2015**	**2011**	**2015**	**2011**	**2015**	**2011**	**2015**	**2011**	**2015**
ОБЩО	**101271**	**118406**	**121952**	**151325**	**106791**	**133612**	**115335**	**146895**	**7 939**	**7110**	**2 114**	**3318**
A СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	13989	16454	17819	24607	12 502	15551	13695	21066	3792	3454	93	302
C ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	81948	96951	90859	115425	81541	107616	89244	115852	3168	2255	1 861	2818
D ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ: КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F СТРОИТЕЛСТВО		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G ТЪРГОВИЯ, РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	2875	1256	11066	6718	9 624	6401	9 631	6423	503	319	73	27
H ТРАНСПОРТ. СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	1793	935	2 285	1275	2 275	1151	1 892	812	-	417	-	-
I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	88	453	260	780	235	742	268	853	10	85	18	-
J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ. ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	67	95	95	168	77	103	128	134	-	-	40	3
M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	49	122	53	122	49	122	46	-	10	76	-	-
N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	71	-	82	-	70	-	97	23	-	-	-	-
Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	210	174	214	177	214	174	175	151	38	24	-	-

Други дейности	-	19	-	19	-	19	-	9	-	11	-	-

Източник: НСИ, 2017 г.

Всички показатели, описани в таблицата по-долу, в периода от изготвяне на ОПР и етапа на МО бележат ръст. Във всички сектори е отчетено завишение на разходите за възнаграждения, ДМА, наети и заети лица. Това основно се дължи от реализацията на множеството проекти по различни грантови схеми, както и от Програмата за развитие на селските райони и приходите от разнородните субсидии от ЕС.

Таблица 18: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Каспичан за 2011 г. по икономически дейности

Икономически дейности	**Заети лица**	**Наети лица**	**Заети лица**	**Наети лица**	**Разходи за възнаграждения**	**ДМА**	**Разходи за възнаграждения**	**ДМА**
	Брой, 2011 г.		**Брой, 2015 г.**		**Хиляди левове, 2011 г.**		**Хиляди левове, 2015 г.**	
ОБЩО	**1 584**	**1 427**	**1820**	**1641**	**11545**	**92 970**	**13 993**	**101 181**
A СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	157	134	191	154	737	8410	921	13488
C ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	1 141	1114	1351	1323	9 978	77 229	12 111	77449
D ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	-	-	-	-	-	-	-	-
E ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ: КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	-	-	-	-	-	-	-	-
F СТРОИТЕЛСТВО	-	-	-	-	-	-	-	-
G ТЪРГОВИЯ, РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	172	109	143	79	508	4 290	599	2880
H ТРАНСПОРТ. СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	35	28	18	11	140	1 175	155	2122
I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	20	11	34	23	37	78	84	2491
J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ. ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	-	-	-	-	-	-	-	-
L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	7	3	5	-	32	1 272	41	1118
M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	5	-	8	-	-	-	-	-
N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	8	-			-	416	-	-
Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗНВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	27	17	18	7	72	-	82	-

			6	-	-	-	-	-

Източник: Териториално статистическо бюро – Шумен

Промишленост

Основните промишлени предприятия в община Каспичан са: "Рока България" АД – производство на санитарен фаянс; „ЗГП България" АД – завод за горещо поцинковане, "Керамат" АД –производство на тухли; "Ринг" ООД – производство на бетон и бетонови изделия;.

В хранително – вкусовата промишленост работни места осигуряват "Айсис" ООД – консервна промишленост, "Крис ойл 97" ООД – производство на рафинирано олио; "Бакхус 4" ООД - производство на вино; ЕТ" Живко Грозев" – производство на хляб и хлебни изделия, ЕТ"СЕ Миралаев" – производство на хляб и хлебни изделия в кв.Калугерица; „Ив Мес" ЕООД – производство на месни продукти.

Леката промишленост е застъпена в производството на: амбалаж от дърво – "Янан – Янкул" ЕООД ; Производство на опаковки и каширано велпапе – "Велпа" ООД; Производство на алуминиеви и пластмасови капачки - " Херти " АД; „Леков и синове" ЕООД – производство на алуминиева и PVC дограма; "Станев" ЕООД – производство на дървена дограма.

Търговията е добре развита, като мрежата от търговски обекти обхваща всички населени места. „Августамел" ООД е основен представител в търговия на едро със зърно.

Селско стопанство

Селското стопанство е ключов отрасъл на общинската икономика в Каспичан. То е сред основните източници на доходи и заетост за населението и ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще. Селското стопанство се специализира в производството на зърнено - житни култури, зеленчуци, отглеждане на едър и дребен рогат добитък. Общината разполага със сравнително добри ресурси за развитие на земеделието - плодородни почви, благоприятни климатични условия за отглеждане на разнообразни видове култури. Развиват се лозарството и овощарството.

Таблица 19: Обработваема земеделска земя в община Каспичан 2007-2012 г. (дка)

Показател	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Обработваема земя /дка	195 900	196 500	197 160	199 158	200 392	200 392 148
Земеделска земя / дка	123 900	124 800	125 900	130 982	128 108	104

Източник: ОСЗ – Каспичан

Общият брой декари обработваема земеделска земя нараства от 2011 до 2016 г. със 6 492 дка, достигайки 200 392 дка.

Земеделските земи с начин на трайно ползване "Ливади, пасища и мери", собственост на Община Каспичан са 20 372 дка за 2016 г. През 2016 г. са отдадени за ползване 32,00% или 6 523 дка.

Общата площ на отдадените под наем и аренда земи за 2016 г. е 4919 дка. Сключени са 95 договори с арендатори с наематели във всички землища на общината.

Животновъдството е застъпено предимно в селата. През 2016 г. най-голям е делът на отглежданите овце и кози – 4931, свине – 2718, едър рогат добитък - 1186 бр. Най- много овце и кози се отглеждат в с.Марково, с.Върбяне, а на едър рогат добитък в гр. Плиска и с.Каспичан.

Таблица 20: Брой на отглежданите животни в община Каспичан 2014-2016 г.

Животни по видове	2014	2015	2016
Крави и биволици	1209	1000	1186
Кози	2335	2250	2306
Овце	4823	2970	2625
Свине	2850	2700	2718
Птици	12276	12350	12219

Източник:ОДЗ – Шумен

На територията на Община Каспичан през 2016 г. съществуват 1034 броя лични стопанства за отглеждане на животни. Четири частно практикуващи ветеринарни лекари обслужват животновъдните обекти в общината.

Поради забава в стартирането на мерки, свързани с изграждане на хидромелиоративни съоръжения на практика не са извършени и инвестиции в тази област.

Горите заемат 19% от територията на община Каспичан.

Разпределение на площа на ТП "ДГС Каспичан" по видове собственост (ха):

- Държавна собственост – 5888 ха.
- Частна собственост – 7 ха.

- Общинска собственост – 128 ха.

Общата площ на горската територия възлиза на 6 023 ха.

На територията на община Каспичан функционират 2 дървообработващи предприятия и 10 склада за продажба на дървесина.

През последните години не е извършвано ново залесяване с горски масиви на територията на община Каспичан.

Селското стопанство е база на преработвателната индустрия и важна съставна част от икономиката на община Каспичан. То е признат приоритет и е насочено към създаването и утвърждаването на пазарни структури, благоприятстващи ефективното му развитие.

Туризъм

По официални статистически данни спрямо годината на изготвяне на ОПР реализираните нощувки са се увеличили с 1 193 броя. Повече от двойно са се увеличили приходите от нощувки в места за настаняване, като от 189 711 лв. през 2013 г. в края на 2016 г. те възлизат на 402 555 лв.

Таблица 21: Реализирани нощувки и приходи от нощувки в местата за настаняване в Община Каспичан за периода 2013 - 2016 година

Година	Реализирани нощувки в места за настаняване - брой	Приходи от нощувки в места за настаняване - левове
2013	6448	189711
2014	5987	209834
2015	6599	253014
2016	7641	402555

Източник: НСИ, 2017 г.; Включват се категоризирани места за настаняване с над 10 легла, функционирали през съответния период.

Съответни и при всички останали параметри се отчита висок ръст, в т. ч. и места за настаняване, бр. легла и др.

Таблица 22: Дейност на категоризирани места за настаняване с 10 и повече легла, за периода 2013 – 2015 г. в община Каспичан

Показатели	2013	2014	2015
Места за настаняване с 10 и повече легла /брой/	7	9	10
Легла /брой/	155	182	192
Леглоденонощия /брой/	49 112	59 520	60 287
Стаи /брой/	80	90	94
Реализирани нощувки /брой/	6 448	5 987	6599
Пренощували лица /брой/	3 523	3 087	3 908
Приходи от нощувки /лв./	189 711	209 834	253 014

Източник: НСИ, 2017 г.

III.7. Бюджет на Община Каспичан

Извадка от изпълнението на бюджета на Община Каспичан показва, че за периода 2014 – 2016 г. общо се отчита увеличение както на приходната, така и на разходната част.

Собствените приходи през този период нарастват с 338 763 лв., или това в процентно изражение представлява около 30 на сто. По голям дял в собствените приходи се отчита в неданъчните приходи, като приходи от общински такси, от собственост, от лихви и др., като те заемат 68,43 % от общите собствени приходи.

В разходната част от изпълнението на бюджета по параграфи най-високи стойности се отчитат при „Трансферите от ЦБ“, „Заплати и възнаграждения на персонала“ и „Текущата издръжка“.

Трансферите от ЦБ за 2016 г. възлизат на 4 065 847 лв., като спрямо 2014 г. те бележат ръст с 9,20 %. За същия период от време възнагражденията на персонала възлизат на 2 275 478 лв., като те в сравнение с 2014 г. са нараснали с около 9 на сто.

Таблица 23: Извадка от отчет на бюджета за периода 2014 – 2016 г. На Община Каспичан

	2014 г.	2015 г.	2016 г.
ПРИХОДИ	**В лева**	**В лева**	**В лева**
Собствени приходи и помощи	**1 128 644**	**1 295 677**	**1 467 407**
Данъчни, в т. ч.	365 651	360 229	**443 034**
Неданъчни, в т. ч.	**734 522**	**906 626**	**1 004 187**
от собственост	207 603	341 104	339 820
общински такси	511 222	535 011	564 281
глоби и санкции	20 361	26 559	40 978
др.нед. приходи	-31 551	-29 126	-51 073
от продажби	26 887	33 078	110 181
дарение	28 471	29 022	20 186
РАЗХОДИ			
Заплати и възнаграждения на персонала	1 920 292	2 166 958	2 275 478
Др. плащания на персонала	487 208	438 697	390 275
Осигурителни вноски	462 255	500 129	518 483
Текуща издръжка	1 597 778	1 547 877	1 587 403
лихви	24 408	19 435	14 225
Субсидии	152 694	156 860	159 740
Придобиване на неф. активи	537908	434 479	306 378
Трансфери от ЦБ	3 743 615	3 856 199	4 065 847
Др. трансфери	499 524	417 977	64 102

Източник: Община Каспичан.

От представена справка на Община Каспичан, през отчетния период в структурата на разходите на Общинския бюджет по функции, най-голям относителен дял заемат разходите на функция "Образование", следвано от „Жилищно строителство", „Обща администрация", „Социално подпомагане", "Почивното дело и култура" и т. н., като при тях се отчита увеличение на разходите в сравнение с 2014 г. През отчетния период намаляване на разходите се отчита във функция „Икономически дейности", "Физкултура и спорт".

През отчетния период по функции най-голям дял заемат делегираните от държавата дейности.

IV. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР

В периода на изготвяне на ОПР и на междинната оценка външната социално-икономическа среда и тази – в България бележат устойчивост и позитивно развитие и надграждане на вече постигнати резултати.

Основните характеристики могат да бъдат очертани по следния начин:

• БВП през периода 2011 – 2015 година почти запазва своите стойности от 46 – 47 на сто спрямо страните от Европа. (EUROSTAT, Database: PPP domain/ 13.12.2015);

•През 2014 – 2015 година приключи основно финансирането за първия програмен период 2007 – 2013 г.;

•Стартирането на програмите за втория планов период 2014 – 2020 г. се забавя по обективни причини, а липсата на свеж външен ресурс е причина за сравнително ниските темпове на развитие и наличието на поредица неблагоприятни тенденции;

• Наблюдава се процес на непрекъснато намаляване на населението, както и влошаване на възрастовата структура, макар и в ниско процентно съотношение.

Понастоящем може да се заключи, че се отчита значителна промяна в социално-икономическата среда в страната. Очакваните растеж и стабилност на местно ниво значително се забавят заради високата централизация в държавата, липсата на местни – устойчиви и трайни приходи, както и поради голямото закъснение на стартирането на различните мерки и схеми по програмите от новия програмен период 2014 – 2020 г. Това рефлектира и върху по-ниските нива – район, област и община.

Може да се направи изводът, че прегледът на слабите страни потвърждава отново описаните в ОПР, както и:

• SWOT анализът е все още валиден;

• Темите на SWOT анализа отразяват както базовите стойности, така и обновените социално- икономически данни;

• Стратегията и целите на ОПР отразяват темите от SWOT анализа;

• Приоритетите на ОПР продължават да бъдат релевантни за несъответствията и пропуските, идентифицирани от SWOT-анализа.

Стратегията за реализация на ОПР отразява логиката на интервенциите за постигане на конкретни резултати, ефект и въздействие от прилагането на общинския план за развитие. Ефектът от прилагането на плана се проявява в крайните видими и

измерими резултати, продуктите и въздействието на съответните дейности и проекти върху целевата територия и нейното население. Наблюдението и оценката на изпълнението на плана следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат и физическия прогрес върху територията на общината (настъпващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции). Това изисква набор от специфични индикатори и възможност за алтернативност и адаптивност при оценяване изпълнението на плана.

Оценката от изпълнението на първоначалните резултати от изпълнението на плана е изготвена на база заложената в него Системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие и има за крайна цел да повиши ефективността и ефикасността на използваните материални, финансови и човешки ресурси за постигане на желаните резултати и въздействие.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие на община Каспичан 2014 – 2020 г. са съпоставими с текущите макроикономически и секторни процеси и с основните индикатори, използвани в системите за наблюдение по оперативните програми, а също така отразяват и спецификата на района. Те отговарят на изискванията на "Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020) и Общински планове за развитие (2014-2020).

Избраните индикатори са:

- ✓ ***Конкретни –*** ясни са за разбиране и повечето от тях са лесни за събиране и обобщаване на информацията;
- ✓ ***Измерими –*** за по-голямата част от тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде обобщена достатъчно информация и количествени данни. За някои от индикаторите липсва информация и не може да бъде отчетена стойност, а за други според НСИ информацията е конфиденциална и в голяма степен противоречива;
- ✓ ***Достъпни - за някои индикатори*** има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена. Както и в предходната категория за някои от индикаторите липсва информация и не може да бъде отчетена стойност, а за други според НСИ

информацията е конфиденциална;

- ✓ ***Адекватни -*** обосновани и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- ✓ ***Обвързани са с времето -*** на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

За целите на отчитане изпълнението на ОПР е заложено да се използват следните видове индикатори:

- **Общи индикатори**
- **Специфични индикатори:**

- индикатори за въздействие;
- индикатори за резултат.

Общите индикатори отчитат приноса на Общинския план за развитие на община Каспичан 2014 – 2020 г. за постигане целите на Стратегия „Европа 2020" и Националната програма за реформи. Те включват и индикатори в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014 - 2020 г.

ОБЩИ ИНДИКАТОРИ

- **Заетост на населението на възраст 20-64 г. (%) –** 24,69 %, Източник: Агенция по заетостта и НСИ;
- **Цели „20/20/20" по отношение на климата/енергията:**

  А) Съкращаване на емисиите на CO2 (%)- 142,58 тона годишно - Източник: РИОСВ; Община Каспичан;

  Б) Дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление (%) – 0 - Източник: Община Каспичан и електроразпределително дружество;

  В) Повишаване на енергийната ефективност (%) – 802 758 kWh/год.

  Източник: Община Каспичан;
- **Намаляване на дела на преждевременно напусналите училище (%) –** 0,5 % Източник: Училища в община Каспичан **;**
- **Нарастване на дела на висшистите на 30-34 г. (%) –** няма информация

  Източник: НСИ;

- **Брой предприятия, получили безвъзмездна финансова помощ** – 7
  Източник: ИСУН и ДФЗ;
- **Брой посещения на подпомаганите туристически атракции** – 25 000
  Източник: Община Каспичан
- **Брой новосъздадени работни места –** 214 места
  Източник: АЗ;

Тази част на междинната оценка за изпълнение на ОПР – Каспичан се изготвя на база заложените индикатори за мониторинг и преглед на тяхната актуалност, съгласуваност и отношение към напредъка в изпълнението на плана.

Специфичните индикатори за въздействие и резултат са представени в таблицата по-долу „Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие", като те са разпределени по приоритети, както и в две категории: 10 индикатора за въздействие и 31 индикатора за резултат. Индикаторите са разпределени по периоди на отчитане и с оглед настоящия отчетен период не всички се включват в оценката.

Специфичните индикатори за въздействие и резултат са представени в таблицата по-долу „Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие".

Таблица 24:

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Стратегическа цел (СЦ) Приоритет (П)	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност	Етап на МО 2017 г.
ИНДИКАТОРИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							
СЦ-2	Население на община Каспичан	Брой	НСИ	1 г.	9030	9450	7550
СЦ-2	Деца в детските градини	Брой	Община Каспичан	1 г.	247	265	187
СЦ-2	Ученици в училищата	Брой	Община Каспичан	1 г.	750	785	608
СЦ-1	Намаляване равнището на безработица	(%)	АЗ	1 г.	20,6	17	16,1
СЦ-1	Коефициент на заетост	(%)	НСИ	1 г.	30	33	24.69
СЦ-1	Коефициент на икономическа активност	(%)	НСИ	1 г.	42	45	43.11
СЦ-2	Равнище на средната годишна работна заплата в общината	(лева)	НСИ	1 г.	7207	10250	8355
СЦ-3	Население (жители) с подобрено третиране на отпадъчните води	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	3497	0
СЦ-3	Население с подобрено водоснабдяване	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	7087	1500
СЦ-3	Население с осигурен широколентов достъп	(%)	Община Каспичан	4 г.	0	7087	0

ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ							
П-2	Наети на работа безработни лица след курсове за квалификация	Брой	АЗ	1 г.	0	15	12
П-2	Осигурени работни места за лица в неравностойно положение	Брой	АЗ	1 г.	0	10	30
П-1	Стопански единици (предприятия) в община Каспичан	Брой	НСИ	1 г.	187	215	199
П-1	Нетни приходи от продажби на предприятията	Хил.лв.	НСИ	1 г.	106791	239564	133612
П-1	Произведена продукция в нефинансовите предприятия на общината	Хил.лв.	НСИ	1 г.	101271	238486	118406
П-1	Договори за реализиране на ПЧП	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	3	0
П-1	Реализирани проекти за междуобщинско сътрудничество	Брой	Община Каспичан	4 г.	1	3	1
П-1	Съвместни проекти реализирани в партньорство с НПО	Брой	Община Каспичан	4 г.	1	3	1
П-1	Леглова база в места за настаняване и/или средства за подслон	Брой	Община Каспичан	1 г.	141	215	192
П-1	Реализирани нощувки в местата за подслон и настаняване	Брой	Община Каспичан	1 г.	334	1250	7641
П-1	Туристи, посетили община Каспичан	Брой	ТИЦ	1 г.	152	545	0

П-3	Ремонтирани пътища	Км.	Община Каспичан	4 г.	0	5	7
П-3	Подобрена улична мрежа в лошо състояние	Км.	Община Каспичан	4 г.	0	35	2
П-3	Изградена нова канализационна мрежа	Км.	Община Каспичан	4 г.	0	15	0
П-3	Изградени нови ПСОВ	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	1	0
П-3	Обновени водопроводни мрежи	Км.	Община Каспичан	4 г.	0	40	1,8
П-3	Отпадни води, подложени на пречистване	%	Община Каспичан	4 г.	0	38	0
П-3	Премахнати нерегламентираните сметища	Брой	Община Каспичан	4 г.	5	8	5
П-1	Обработваеми земеделски земи	Дка.	ОСЗ	1 г.	154998	168 330	148 105
П-1	Размер поливни площи	Дка.	ОСЗ и ДФЗ	1 г.	12000	19 000	12000
П-1	Залесени горски територии	Дка	ДГС	1 г.	53069	60 500	53069
П-1	Животновъдни обекти	Брой	БАБХ, ОСЗ	1 г.	1034	1254	980
П-4	Създадените "онлайн" административни услуги	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	2	1
П-4	Общински служители преминали курсове и обучения	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	23	153
П-4	Културни събития	Брой	Община	1 г.	5	7	6

			Каспичан				
П-4	Предоставяни социални услуги	Брой	Община Каспичан	1 г.	6	10	7
П-4	Новосъздадени или благоустроени зелени площи	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	8	2
П-4	Подобрен общински сграден фонд	Брой сгради	Община Каспичан	4 г.	7	12	9
П-4	Подобрено състояние на религиозни храмове	Брой обекти	Община Каспичан	4 г.	0	5	7
П-3, П-4	Новосъздадени или обновени детски площадки	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	8	3
П-3, П-4	Новосъздадени или обновени спортни площадки	Брой	Община Каспичан	4 г.	0	8	2

Специфичните индикатори за въздействие отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатото социално, икономическо и инфраструктурно развитие на общината.

Специфичните индикатори за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. По някои от мерките или приоритетите те могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са (по възможност) количествено измерими и осигуряват обективност на оценките и изводите.

ИЗВОДИ:

Настоящата междинна оценка е пряко следствие на законодателното изискване за мониторинг, контрол и самооценка на органите на местната власт в изпълнение на общите и специфични политики, заложени в Общинския план за развитие на Община Каспичан. Като задължителен елемент от същия ОПР, тя няма императивен характер, но е основен критерий за изпълнението на този програмен документ.

В ОПР, обхващащ периода 2014 – 2020 г., е приета система от индикатори /критерии/ за наблюдение на изпълнението му, която позволява отчитането на напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината въз основа на обективна информация и данни. В ОПР на община Каспичан са заложени, индикатори за мониторинг и оценка на изпълнението, като една част от тях са добре формулирани, конкретно измерими, добре онагледени и видими от местната общност, поради което не следва да се променят, или видоизменят. За друга част от споменатите критерии, развитието на обществено икономическите отношения в общността, държавата

и региона, би следвало да се актуализира целевата им стойност по установения от закона ред.

Осезателен положителен ефект от прилагането на ОПР в Община Каспичан в сферата на Общите и Специфични индикатори за изследвания период, са инвестициите в подобряване качеството на живот. Така, в тези общи критерии за оценка с ясно очертан положителен резултат е намаляване на безработицата на 16,1% при базово равнище 20,6%, значително увеличаване коефициента на икономическа активност – 43.11 %, при базова стойност 42, брой на новосъздадени работни места – увеличение с 217 души, вкл. и за лица в неравностойно положение – 30 души, реализирани и регистрирани нощувки в местата за подслон и настаняване – 7 641 бр., срещу базова стойност 334 бр.

Други индикатори със сравнително добър положителен резултат е невисокия спад в общия брой на населението на Общината – 7 550 души към този момент, при базова стойност 9 030 души, общият брой на учениците – 608 ученици сега, срещу 750 ученици базова стойност, увеличаване равнището на средната работна заплата от 7 207 лв. базова стойност на 8 355 лв. понастоящем, /дължащо се предимно на увеличението на минималната работна заплата/, подобрен общински сграден фонд – 9 бр., срещу 7 бр. базова стойност .

Твърде по-скромни, или по-скоро отрицателни са резултатите в намаляване броя на декарите на обработваемите земеделски площи – 148 104 дка, срещу базова стойност 154 998 дка, намаляване броя на животновъдните обекти и др. п.

Така, като кратко обобщение на настоящата междинна оценка, следва да се изтъкне обстоятелството, че Общинският съвет и местната администрация са работили ефективно, в унисон с краткосрочните и след срочни планови задания. Открояват се области със значителен напредък, някои – постигнати в краткосрочен план, други с определен застой. Част от обективните причини се дължат в етапността и закъснението в откриване и оценка на мерките по различните Оперативни програми. Усилията следва да се съсредоточат преди всичко в области като демографско състояние на Общината, брой деца в

детските градини, реализирани проекти в партньорство с НПО, нарастване относителния брой на трудоспособните с висше образование.

V. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОПР

Визията отразява желанието за достигане на определено ниво на развитие на община Каспичан. Тя е консолидирана, обобщена представа/желание на една общност за стандарта на живот и качествата на средата, която изгражда, поддържа и обитава. Дефинирана е по следния начин: „Община Каспичан – добре развит туристически и транспортно - логистичен център в Североизточна България, с конкурентноспособна промишленост и екологично селско стопанство, създаващи заетост и висок жизнен стандарт."

Главната цел на ОПР за периода 2014 – 2020 година е насочена към осигуряване на устойчиво местно развитие с високи равнища на заетост, подобрено качество на живот и преодоляване на бедността, основани на потенциала и ресурсите на общината за постигане на общ икономически напредък.

Главната цел е насочена към основните приоритети за развитието на общината. Тя е **постигната до определено ниво**, тъй като не са реализирани всички заложени проекти. По отношение на постигането на „устойчиви темпове на икономически растеж", **целта също не може да бъде реализирана изцяло поради приключването на първия планов период и стартирането на новия със съществена забава във финансов аспект.**

Осигуряването на достъп до нови пазари, финансови ресурси, европейски фондове, рисков капитал и схеми на финансов инженеринг е решаващ фактор за развитието на предприемачеството, генерирането на растеж и работни места в общината. Необходимо е да се насърчава разкриването на нови предприятия, високо-технологични производства, иновации, повишаване адаптивността на работниците и фирмите и

интензифицирането на процеса за създаване на работни места. Тук важно значение ще има балансът между гъвкавост и сигурност на пазара на труда – гъвкавите форми на заетост не трябва да се въвеждат за сметка на ограничаване правата на заетите и сигурността на работното място. Високото равнище на заетост е важно условие за постигане на по-бърз и траен растеж, социално сближаване и повишаване на доходите. Увеличаването на броя на хората, участващи в пазара на труда, е най-добрият начин за съхраняване на икономическата, социалната и териториалната устойчивост на общината и ще допринесе за преодоляване на демографската криза и бедността.

Реализирането на Главната цел следва да стане в условията на тясно взаимодействие и партньорство между местните власти, бизнеса и неправителствения сектор. Необходимо е да се използват всички възможности за съвместни проекти и дейности, включително в условията на междуобщинско и трансгранично сътрудничество.

За реализацията на главната цел в ОПР са заложени 3 стратегически цели:

ЦЕЛ 1: Развитие на местната икономика, чрез ефективно използване на ресурсите и привличане на инвестиции в туризма, селското стопанство, промишлеността и съпътстващи дейности и услуги за намаляване на безработицата и повишаване на доходите.

ЦЕЛ 2: Повишаване и развитие на човешките ресурси, чрез подобряване качеството и стандарта на живот, ограничаване на демографската криза, насърчаване на образованието и социалното включване.

Цел 3: Балансирано териториално развитие, чрез комплексно подобряване състоянието на техническата и социална инфраструктура, съхраняване и опазване на природното богатство и културно-историческото наследство.

Като цяло **трите стратегически цели на ОПР съответстват на средата, която е обект на развитие. Настъпили са обаче промени свързани с влошаване на икономическата среда и задълбочаване на социалните проблеми.**

Като цяло стратегията е в пълно съответствие с плановете и политиките от по-високо ниво, а именно Областната стратегия за развитие на Област Шумен, Регионалния план за развитие на Североизточен район и пр.

Върху изпълнението на стратегията оказва влияние в най-голяма степен привличането на инвестиции от Европейските фондове, посредством оперативните програми и др. грантови схеми.

На база досегашното изпълнение на ОПР, както и прогнози в средносрочен план може да се оцени, че планираните цели и приоритети са значими и към настоящия момент. На такова мнение са и анкетираните лица от общината, като техните отговори са обобщени в Оценката на значимостта на приоритетите за развитието на общината съвпада с действията на администрацията, бизнеса и структурите на гражданското общество за решаването на основните проблеми на територията.

В стратегическата част на Общинския план за развитие на община Каспичан 2014 – 2020 г. са включени 4 приоритета. Те съчетават местния потенциал с целите и насоките за развитие на регионално, национално и европейско ниво.

Комплексът от приоритети, мерки и дейности за реализацията на стратегическите цели е насочен в няколко основни области на въздействие, както следва:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.
- Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.
- Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура,

достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

На тази база са изведени четири приоритета за действия, насочени към постигането на специфични цели в различни сфери на развитието на общината.

Всяка специфична цел се изпълнява, чрез съвкупност от мерки и дейности, които са обобщени в Програмата за реализация на ОПР 2014 – 2020 г. под формата на приоритетни проекти, обезпечени с човешки, финансов, времеви ресурс и съобразени с капацитета и възможностите на Общината.

<u>Приоритет 1:</u> Икономическо развитие на района, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети туризъм, селско стопанство, промишленост и логистика.

Приоритетът акцентира върху стимулиране на местното предприемачество; създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие; стимулиране на сътрудничеството и партньорството; разнообразяване на земеделските култури; развитие на животновъдството; подпомагане развитието на устойчиво и високоефективно селско стопанство; поддържане и развитие на горските ресурси и развитие на ловно стопанство; подпомагане развитието на местния туристически продукт и маркетинг на дестинациите; развитие на природни, културни и исторически атракции.

В Приоритет 1 са заложени 3 специфични цели, 9 мерки и 44 конкретни дейности и 21 проекта.

Специфична цел 1.1: Насърчаване на предприемачеството и инвестициите

Мерките, включени в нея са насочени към повишаване на конкурентоспособността, стимулиране на сътрудничеството и партньорството създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие и стимулиране на сътрудничеството и партньорството.

В голямата си част предвидените проекти са инициативи на частния бизнес и за тях липсва достатъчно информация за изпълнението им.

Реализирани са следните ключови проекти:

- Технологична модернизация на малки и средни предприятия на стойност 300 хил. лв. с източници на финансиране: частни инвестиции и ОПАК;
- Създаване на къщи за гости и места за настаняване на обща стойност 2 300 хил. лв. с частни инвестиции.

Специфична цел 1.2: Развитие на селското и горското стопанство

Мерките, включени в нея са насочени към разнообразяване на земеделските култури; развитие на животновъдството; подпомагане развитието на устойчиво и високоефективно селско стопанство; поддържане и развитие на горските ресурси и развитие на ловно стопанство.

Предвидените мерки са инициатива предимно на частния бизнес. Поради значително забавяне на стартирането на мерките и схемите за безвъзмездна финансова помощ все още не са отчетени стойности за изпълнение.

Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на интегриран туризъм, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство

Мерките, включени в специфичната цел акцентират върху подпомагане развитието на местния туристически продукт и маркетинг на дестинациите; развитие на природни, културни и исторически атракции. Реализирани са следните ключови проекти:

- Възстановяване, опазване, експониране, социализиране, оборудване на туристически атракции и подобряване на обслужващата инфраструктура на стойност 49 хил. лв., финансиран по ПРСР;
- Създаване на туристически атракции (музей на открито, исторически възстановки, възстановяване на стари занаяти) в гр. Плиска и кв. Калугерица за 200 хил. лв. със средства от общинския бюджет;

- Създаване на еко-пътеки и еко-маршрути – 10 хил. лв. от общински бюджет.

ИЗВОДИ:

Направеният анализ показва невисок напредък в изпълнението на този приоритет. Изпълнени са 5 от предвидените 21 дейности. Приоритетът по техническо изпълнение е на трето място по напредък – 23,81 %. При финансовата оценка също се отчита изпълнение от 9,56 %, което го нарежда на второ място, като това се дължи основно на забавата при отваряне на схемите за финансиране от новия програмен период.

От направения преглед е видно, че са положени немалко усилия за реализиране на дейностите на Приоритет 1, както от страна на общинската администрация, така и чрез външно проектно финансиране предимно за частния бизнес.

<u>Приоритет 2:</u> Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района

Приоритетът акцентира върху подобряване на условията и повишаване безопасността на труда в предприятията; наемане на работа на млади хора за чиракуване и стажуване; старт в кариерата за лица завършващи средно и висше образование и стартиране на самостоятелна стопанска дейност; обучения на безработни лица за разработване и управление на собствен бизнес; намаляване на бариерите за достъп на маргинализираните общности до пазара на труда; повишаване мотивацията на маргинализираните групи за включване в обществения живот.

В приоритета са включени мерки и действия, по които инициатор за разработване и изпълнение на дейностите може да е общината. Изпълнението на част от тези дейности обаче не е стартирало, поради което не би могло да се отчете степен на изпълнение и индикатори.

В Приоритет 2 са заложени 3 специфични цели, 8 мерки и 8 конкретни

дейности.

Специфична цел 2.1: Подобряване достъпа до заетост и създаване на нови работни места

Мерките, включени в нея акцентират върху подобряване условията на труд и повишаване на доходите; насърчаване на работодателите за наемане на работа на младежи до 29 години; стимулиране на самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на нови предприятия; стимулиране на трудовата мобилност за увеличаване равнището на заетостта и доходите. Наети са 42 лица в неравностойно положение, на работа.

Предвидените мерки са инициатива както на местната власт, така и на частния бизнес. Реализирани са два проекта:

- „Старт в кариерата“ за лица завършващи средно и висше образование на обща стойност 7 хил. лв. – средства от републикански бюджет;
- ОПРЧ – „Обучение и заетост на младите хора – до 29 г.“ – на три етапа на стойност 166 558 лв., средства от Агенция по заетостта.

Специфична цел 2.2: Повишаване качеството на човешките ресурси и постигане на съответствие с изискванията на пазара на труда

Мерките, включени в нея са насочени към повишаване професионалните умения и квалификацията на работната сила и превенция на отпадането от пазара на труда.

Предвидените мерки са инициатива както на местната власт, така и на частния бизнес, все още обаче няма реализирани проекти.

Повишаването на професионалната квалификация,през последните две години е със средства от общинския бюджет.

Специфична цел 2.3: Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение.

Заложените мерки предвиждат повишаване на икономическата активност и намаляване равнището на безработица сред групи в неравностойно положение на пазара на труда и интегриране на маргинализираните общности в обществения живот.

В приоритета са включени мерки и действия, по които инициатор за разработване и изпълнение на дейностите може да е, както общината, така и частни предприемачи. Изпълнението на тази част от дейности не е ефективно стартирало, поради което не би могло да се отчете степен на изпълнение и индикатори.

ИЗВОДИ:

Направеният анализ показва малък напредък в изпълнението на този приоритет. Изпълнени са три дейности от предвидените 9 дейности. Това основно се дължи на факта, че новият програмен период на практика тепърва предстои да стартира и да се реализират заложените дейности. Ниският ръст на изпълнение се очаква да се компенсира към края на програмния период.

<u>Приоритет 3:</u> Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство

Приоритетът е насочен към подобряване на техническата инфраструктура, качеството на средата и устройство на територията.

В Приоритет 3 са заложени 3 специфични цели, 6 мерки и 35 конкретни дейности.

Специфична цел 3.1: Доизграждане и модернизиране на техническата инфраструктура и подобряване качествата на средата

Специфичната цел е насочена към осъществяване на ремонт и реконструкция на републикански, общински пътища и улични мрежи; изграждане на нова и реконструкция на съществуваща водоснабдителна и канализационна инфраструктура; подобряване качеството и обхвата на телекомуникациите; повишаване на енергийната ефективност и ВЕИ; комплексно планиране и устройство на територията; благоустрояване и обновяване на населените места.

Включените мерки и действия за реализация на мерките към специфичната цел са инициатива на общината. Реализирани са следните дейности:

- Ремонт на път SHU1111 20061 (1) /III - 701 /Нови пазар - Граница общ.(Нови пазар - Каспичан) - Плиска / III - 2007/. Общината е финансирана проекта със средства в размер на 10 хил. лв.;
- Ремонт, обновяване и доизграждане на улична и пешеходна инфраструктура в гр. Каспичан и кв.Калугерица, гр. Плиска, с. Кюлевча, с. Каспичан, с. Златна нива, с. Върбяне, с. Могила, с. Марково и с. Косово на стойност 52 хил. лв. средства от общински бюджет;
- Въвеждане на енергоспестяващо улично LED осветление във всички населени места в Община Каспичан – 3 хил. лв. от общински бюджет;
- Разработване на Общ устройствен план на община Каспичан – средства в размер на 11 хиляди и 500 лв.;
- Разработване на Концепция за пространствено развитие на община Каспичан – 21 хил. 600 лв., финансирана от ОПАК;
- Разработване на програма за опазване на околната среда на стойност хиляда лв. от общински бюджет;
- Паспортизация на всички общински сгради – 10 хил. лв. от общински бюджет;
- Ремонт и обновяване на сгради – 53 хил. лв. от общински бюджет.

Специфична цел 3.2: Опазване на околната среда и пълноценно използване на природните ресурси

Мерките, заложени в специфичната цел предвиждат укрепване и поддържане на изградената мрежа от защитени територии и подобряване управлението на отпадъците.

В приоритета са включени мерки и действия, по които инициатор за разработване и изпълнение на дейностите може да е общината. Реализиран е един проект:

- Рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в с. Каспичан на стойност 324 хил. лв., финансирани от ПУДООС.

ИЗВОДИ:

Направеният анализ показва слаб напредък в изпълнението на този приоритет. Изпълнени са 10 от предвидените 23 дейности.

Приоритетът по техническо изпълнение е на второ място по напредък – 43,48 %. При финансовата оценка се отчита обаче изпълнение от едва 0,10 %, което го нарежда на последно място в този аспект на изпълнение. От направения преглед е видно, че са положени немалко усилия за реализиране на дейностите на Приоритет 3, както от страна на общинската администрация, така и чрез външно проектно финансиране. Същевременно прогнозната стойност на приоритета е най-висока и следователно това дава отражение при изчисляване на финансовия коефициент.

<u>Приоритет 4:</u> Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги

Приоритетът акцентира върху подобряването на административните услуги и повишаване на институционалния капацитет; осигуряване на качествено образование; повишаване достъпа до устойчиви и качествени здравни услуги; разширяване обхвата и вида на социалните услуги и развитие на културата, спорта и младежките дейности.

В структурата му са заложени 5 специфични цели и общо 14 мерки и 27 конкретни дейности за тяхното изпълнение.

Специфична цел 4.1: Подобряване на административните услуги и повишаване на институционалния капацитет.

Специфичната цел е насочена към повишаване на административния и институционален капацитет; подобряване на квалификацията и уменията на служителите в администрацията; повишаване информираността на гражданите за дейността и резултатите от работата на администрацията.

Включените мерки и действия за реализация на мерките към специфичната цел са инициатива на общината, но към момента на изготвяне на МО е реализиран един проект, финансиран от предходния планов период.

- Община Каспичан – квалифицирани служители и качествено обслужване за 85 хил. лв., финансиран от ОПАК.

Специфична цел 4.2: Осигуряване на качествено образование.

Мерките, заложени в специфичната цел са насочени към подобряване достъпа до предучилищно и училищно образование и обновяване на материалната и техническа база на образователните институции. Те са изцяло инициатива на местната власт, като са реализирани следните дейности:

- Осигуряване на условия за реализиране на задължително образование с фокус върху децата в риск и деца от малцинствени групи, включително реинтеграция и намаляване броя на отпадащите от образователната система на стойност 34 хил. лв., финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- Поддръжка на образователната инфраструктура – 16 хил. лв., финансиран със средства от общинския бюджет;
- Обновяване и оборудване на учебни кабинети, образователни лаборатории и работилници на стойност 34 хил. лв., от ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- Адаптиране на детски площадки и спортни съоръжения в детските градини и училищата към изискванията за безопасност и функционалност на стойност – 22,9 хил. лв., финансиран от общински бюджет.

Специфична цел 4.3: Повишаване достъпа до устойчиви и качествени здравни услуги.

Специфичната цел акцентира върху подобряване на материално - техническата база в здравеопазването и повишаване качеството и подобряване достъпа до здравни услуги.

Включените мерки и действия за реализация на мерките към специфичната цел са инициатива на общината. Към момента на изготвяне на МО са реализирани ремонтни дейности в здравни кабинети в с.Марково и с.Върбяне и се изпълнява саниране на общинска сграда (бивша поликлиника).

Специфична цел 4.4: Разширяване обхвата и вида на социалните услуги.

В специфичната цел е включено изграждане и обновяване на обекти на социалната инфраструктура и подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността.

Включените мерки и действия за реализация на мерките към специфичната цел са предимно инициатива на общината. Реализирани са следните дейности:

- Предоставяне на услугата Обществена трапезария на стойност 47 хил. лв.;
- Център за социална рехабилитация и интеграция на стойност 99 хил. лв., финансиран по ОПРЧР;
- Предоставяне на услугите „Личен асистент", „Социален асистент" и „Домашен помощник" на стойност 399 хил. лв., финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси".

Специфична цел 4.5: Развитие на културата, спорта и младежките дейности.

Специфичната цел включва инвестиции, свързани с опазване, възстановяване и използване на културното наследство; обновяване, ремонт и оборудване на културни институции; развитие на художествена самодейност и на културни събития; ремонт, модернизация и изграждане на спортна инфраструктура и насърчаване дейността на спортните и младежки клубове.

Заложените мерки и действия за реализация на мерките към специфичната цел са инициатива на общината. Реализирани са следните дейности:

- Съхраняване, реставрация, консервация и социализиране на културно-историческото наследство в размер на 1 млн. лв., финансиран от централен бюджет;
- Ремонт и оборудване на читалищата в община Каспичан за 34 хил. лв. средства от общински бюджет;
- Възстановяване и опазване на религиозни храмове на територията на община Каспичан на стойност 59 хил. лв. – средства от общински бюджет;
- Насърчаване дейността на самодейни и художествени състави – 6 хил. лв. от общински бюджет;
- Организиране на ежегоден Национален фестивал „Майстори на шеговития къс разказ" в размер на 12 хиляди и 500 лв. – средства от общински бюджет;
- Изграждане на нови, обновяване и обезопасяване на съществуващи детски и спортни площадки в община Каспичан на стойност от 46 хил. лв., финансирани от общинския бюджет;
- Подкрепа за развитие на местните спортни клубове и млади спортни таланти в размер на 70 хил. лв., осигурени от дарители и общинския бюджет;
- Създаване на условия за пълноценно използване на свободното време и превенция на рисковото поведение сред децата и младите хора на стойност 33 хил. лв. – средства от общинския бюджет.

ИЗВОДИ:

Направеният анализ показва най-висок напредък в изпълнението на този приоритет. Изпълнени са 17 от предвидените 27 дейности, което съставлява техническо изпълнение от 62,00 на сто. Във финансово изражение също се нарежда на първо място с 12,71 %. От направения преглед е видно, че са положени немалко усилия за реализиране на дейностите на Приоритет 4, както от страна на общинската администрация, така и чрез външно финансиране.

Видно от гореизложеното за реализирането на регионални и местни политики са разходвани предимно местни и публични финанси. В тази връзка

съществува воля в местната власт **за** укрепване на институционалния капацитет на местно ниво и развитие на партньорство на регионално ниво.

Заключения:

- В периода 2014 г. – 2017 г. са реализирани сравнително малък брой дейности за подобряване условията за живот в населените места и гр. Каспичан.
- Ръководството на Община Каспичан е създало много добра организация за реализирането на проектите, финансирани от Европейските фондове предимно, но закъснението на отварянето на програмните схеми се отразява негативно върху заложените резултати;
- Значителни са усилията на местната власт по благоустрояването на населените места в общината, доколкото са позволили собствените приходи в бюджета и привличането на капиталови трансфери от Централния бюджет;
- С оглед подобряване средата на социално нуждаещите се, значителни усилия от страна на администрацията се полагат и в тази сфера;
- Във връзка с реализираните социалните проекти местната власт работи и за намаляване безработицата и стабилизиране и нарастване на заетостта в общината, чрез включване в различните национални програми;
- Положени са множество усилия за обновяване и модернизиране на образователната инфраструктура;
- Подобрява се качеството и разнообразяването на предлаганите туристически услуги и туристическата инфраструктура;
- Местният бизнес също е положил значителни усилия за подобряване на производствения и работен процес.

Препоръки:

•Местната власт следва да продължи активната работа за участие с проекти по оперативните програми, Програмата за развитие на селските райони и търсене на възможности за друго външно финансиране, в т. ч

трансгранично сътрудничество (ОП „Черно море“ 2014 – 2020, ТГС „Дунав 2014 – 2020“ и др.);

•Местната власт следва да продължи последователната дългосрочно ориентирана, адекватна и отговаряща на обективните социално – икономически и обществени условия политика на ръководството на Община Каспичан за постигане в максимално голяма степен към 2020 г. на визията на Общинския план за развитие: „Община Каспичан – добре развит туристически и транспортно - логистичен център в Североизточна България, с конкурентноспособна промишленост и екологично селско стопанство, създаващи заетост и висок жизнен стандарт.”

VI. ОЦЕНКА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ И ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР

Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в рамките на ОПР на Община Каспичан се осъществява чрез разработената Индикативна финансова таблица. Тя е числен финансов израз на предвидените за реализация мерки по съответните приоритети.

Основните източници за финансиране, заложени в нея са:

- Местни публични фондове;
- Външно публично финансиране;
- **Частно финансиране.**

Планът за развитие на Община Каспичан предвижда осъществяването на проекти, програми и дейности на обща стойност 113 655 хил. лева. И собствен принос 3 105 хил. лв.

Предвидените средства за реализация на общинския план са най-големи по стойност за трети приоритет “Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство” – 66 530 хил. лв. Следват финансовите ресурси предвидени за първи приоритет “Икономическо развитие на района, насърчаване на

предприемачеството и инвестициите с приоритети туризъм, селско стопанство, промишленост и логистика" – 29 900 хил. лв. Четвърти приоритет „Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги" с 15 585 хил. лв. се нарежда на трето място и съответно втори „Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района" с 1640 хил. лв. се нарежда на последното четвърто място.

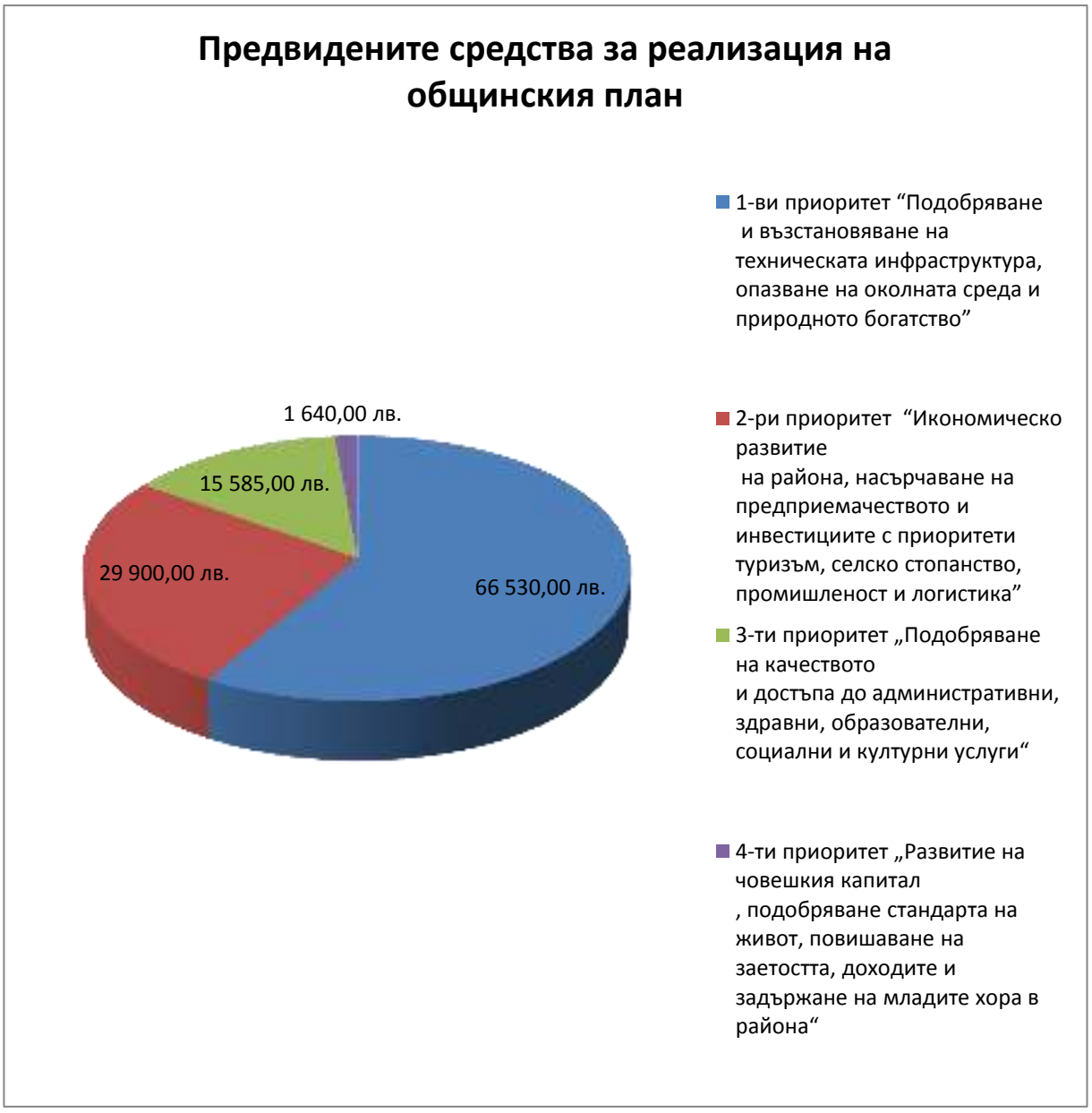

От направения преглед на изпълнението на приоритети на ОПР е видно, че за периода 2014 г. – 2017 г. са договорени общо едва **4 972 хил. лв**., като това в процентно изражение е 4,37 %. Следва да се има предвид, че някои от проектите и дейностите, финансирани със средства от новия програмен период са все още в процес на реализация и те не се отчитат в МО.

В Индикативната таблица към ОПР – Каспичан е заложена сумата от 3105 хил. лв. собствено участие. Към момента на изготвяне на МО Община Каспичан е осигурила и изпълнила ангажиментите си на 35,57 % относно предвидените за усвояване средства от общинския бюджет. Закъснението на отварянето на мерките и схемите от програмен период 2014 – 2020 г. е дало отражение върху усвояването на средствата от външни източници и най-вече в частта „Външно публично финансиране“ от Индикативната таблица. В тази връзка се очаква тепърва да се осигуряват тази категория средства за изпълнение на ОПР.

Най-много средства са договорени по Приоритет 1 – 2 859 хил. лв. лв. На второ място като договорирани средства следва Приоритет 4 – 1 980 хил. лв. Трето - Приоритет 3 с изпълнение от – 65 хил. лв. и Приоритет 2 – с 7 хил. лв.

Договорени средства до 2014 – 2017 г. по приоритетни оси

За периода до 2020 г. е необходимо общината да е изключително инициативна в подготовката на проектни предложения, за да има пълна готовност за предстоящите схеми за безвъзмездна финансова помощ и така да отговори на очакванията на населението за подобряване на ВиК инфраструктурата, подобряване на уличната мрежа, както и на стимулиране бизнеса за постигане на конкурентноспособна икономика и модерно стопанство, привличане на инвестиции и ефективно използване на ресурсите.

Изводите, които могат да се направят от наличната информация показват, че за ВЕИ все още в общината не са намерени възможности за въвеждане на възобновяеми енергийни източници, но констатацията се отнася за почти всички общини. Основната причина е променената държавна политика в тази област - промяната в цените на изкупуване и бъдещата ѝ непредсказуемост.

Не са стартирали и дейностите, които обхващат изграждането на инфраструктурата в новата индустриална зона, логистични центрове. Все още не са стартирали дейностите, свързани със земеделието и горското стопанство; повишаване на капацитета и преодоляване на бариерите сред безработни лица, или ниско квалифицирани чрез различни обучителни курсове; дейностите в сферата на културата.

В сферата на инфраструктурата, свързана с подобряването на жизнената среда, спорта и в социалната сфера са реализирани редица дейности и инициативи, предвидени в ОПР, но те все още не са достатъчни за постигане на желаното ниво в тези направления. Инвестициите в социалната инфраструктура и социалните дейности са с дългосрочен и устойчив позитивен ефект върху демографските процеси и цялостното развитие на общината, което налага провеждането на трайна политика за подобряване качеството на предлаганите услуги и разширяване на техния обхват.

Недостатъчно като обем са инвестициите по Приоритет 2 на ОПР насочен към развитието на бизнеса и бизнес услугите. За привличане на вниманието на потенциални инвеститори не само от общината, но и извън нея, е необходимо да се предвидят повече преференции за бизнеса и дейности като:

• Анализ на нуждите, проблемите и възможностите, и разработване на специална общинска програма за насърчаване и подкрепа развитието на МСП;

• Приключване дейностите по подготовката и приемането на местна наредба за насърчаване и подкрепа на инвестициите и бизнеса.

• Намаляване на административните процедури и ускорено преминаване при регистриране, строителство и стартиране на дейността;

• Подкрепа за създаването на партньорства, клъстери с бизнеса в страната и чужбина;

• Осигуряване на достъп до информация, относно програми и мерки за насърчаване на предприемачеството, източници на финансиране за малки и средни предприятия, чрез поддържане на електронна страница в Интернет.

• Оказване на съдействие за изграждане на необходимата инфраструктура.

Въпреки, че на територията има създадена и ефективно работеща Местна инициативна група, все още не се прилага в пълна степен системата за публично-частното партньорство като ефективен механизъм за стимулиране на частните инвеститорски намерения в общината. Развитието на партньорството между публичната власт и бизнеса за целенасочено и ефективно насочване на инвестиции може да се реализира чрез **следните дейности:**

• Създаване и развитие на сдружения с бизнеса за съвместно участие в проекти за икономическо развитие – клъстери, проекти по трансгранично сътрудничество и др.;

• Съвместно със социално-икономическите партньори разработване на конкретни целеви модели за ПЧП;

• Създаване, периодично актуализиране и разпространение чрез интернет страницата на общината на база данни за бизнеса;

• Обмяна на опит и добри практики с други държави – членки на ЕС, относно прилагане на ПЧП;

• Провеждане на информационни кампании, обществени анализи, публикации, анкети, проучвания, семинари за стимулиране гражданската подкрепа и отговорност за предложените инвестиции;

Важна задача през оставащия период от действието на ОПР, с оглед историческо-културното наследство и природните дадености, е развитието на туристическите дейности, които да се базират на използването на местния потенциал.

Прегледът на изпълнението показва, че **общината е търсила различни възможности за финансовото обезпечаване на изпълнението на ОПР**. Използвани са всички налични възможности за финансиране през периода – средства от общинския и републиканския бюджет, ПУДООС, от частни структури, от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" и др.

Постигнатите резултати се основават на инициативността на местната власт и на последователно провежданата целенасочена политика за развитието на общината. В оставащия период до 2020 г. е необходимо да се поддържа активността в привличането на средства, чрез проекти от различни програми, тъй като те дават възможност за финансиране на широк кръг от дейности, които не могат да бъдат реализирани с общинския бюджет. За по-голяма ефективност и ефикасност при усвояване на средствата от фондовете на ЕС ще спомогне актуализирането на Програмата за реализация на ОПР до 2020 г., в която тясно да бъдат обвързани заложените приоритети с конкретни проекти, ориентирани към съответните промени в оперативните програми, мерки и схеми за безвъзмездна финансова помощ. Ежегодния мониторинг по изпълнението на ОПР следва да включва и индикаторите за изпълнение на частния бизнес, реализирал проекти по ПРСР.

Заключения

Висока активност на Община Каспичан в изпълнението на проекти и инициативи с вложен свой собствен финансов ресурс според възможностите си и търсене на възможности за външно финансиране. Оперативните програми и Програмата за развитие на селските райони с бенефициенти – общини, както и бизнес структурите забавят своето стартиране.

Все още състоянието на водопроводната, пътната и уличната мрежа в общината в известна степен е ограничител за мобилността и достъпа до различните видове услуги. За да се премахнат ограниченията, трябва да се осигурят инвестиции за изпълнение на следните дейности и проекти:

• Продължаване на дейностите по рехабилитация на пътната мрежа, уличната мрежа и обновяване на жизнената среда;

• Повишаване на енергийната ефективност чрез внедряване на ВЕИ;

• Стимулиране на социалната интеграция, чрез разширяване обхвата на социалните услуги;

• Подмяна на водопроводна мрежа в града и населените места;

• Благоустрояване на населените места и укрепване на връзките град-село;

•Изграждане на площадка за компостиране на биоразградими отпадъци;

• Насърчаване публично-частното партньорство във всичките му форми, в т. ч. клъстери;

• Привличане на инвеститори в преработвателната промишленост;

• Въвеждане на система за обратна връзка – за измерване и анализ на степента на удовлетвореност на гражданите относно предоставянето на услуги, чрез анкетни карти.

VII. ОЦЕНКА НА КООРДИНАЦИЯТА НА ОПР

По отношение на системата за наблюдение, мониторинг и оценка и прилагане принципа на партньорство:

Общинският съвет разглежда и одобрява годишните доклади и заключителния доклад за изпълнение на плана.

При извършване на Междинната оценка беше направен преглед на функционирането на системата за наблюдение и контрол на ОПР.

Резултатите от наблюдението на ОПР се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-

икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво; индикаторите и постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР, действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие за изготвяне на междинната и последващата оценка.

Кметът на Община Каспичан отчита ежегодно с доклади пред ОбС изпълнението на програмата за управление за мандат 2015 – 2019 г.

Процесът по изпълнение и мониторинг е дефиниран в ЗРР. Съпоставката спрямо законовите изисквания показва, че ОПР на Община Каспичан съдържа организационната структура за изпълнение, но няма конкретни правила и отговорности за включването на представители на заинтересованите страни и не е конкретизирана степента на участие на партньорите в различните функции.

По отношение на създадените механизми за събиране на данни по заложените в ОПР индикатори:

Към момента на изготвяне на Междинна оценка на ОПР функционира действаща информационна система, която осигурява данни за мониторинг и оценка. Системата използва и отчита индикаторите от ОПР. Налична е и информация за изпълнението на индикаторите в Годишните доклади. По-конкретно Системата за наблюдение на ОПР включва следните основни компоненти:

- Системата от индикатори за наблюдение – отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;
- Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията - наблюдението на изпълнението на ОПР се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, Агенция за чуждестранни инвестиции, Агенция за енергийна

ефективност, Агенцията по заетостта, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроенията на населението, живеещо в общините на района.

- Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на Община Каспичан.
- Местните власти участват в реализацията на мерките и постигане на целите на общински планове за развитие и програмите за реализация на общинските планове за развитие. Местните власти осигуряват собствени финансови ресурси и мобилизират такива на социалните партньори на местно ниво за реализация на проекти и дейности в техните планови документи.
- Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частния сектор активно участват в процеса на разработване на ОПР и наблюдение изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана.

В общината се сформира група за наблюдение и мониторинг на плана, която ежегодно отчита резултатите.

По отношение на Механизмът за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР:

В процеса на изпълнение на ОПР основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка. Те се изготвят и обсъждат при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност: информиране, консултиране и съгласуваност, и с активно участие на всички заинтересувани страни. Публикуват се на страницата на Община Каспичан в интернет.

В рамките на всеки проект, предвиден за изпълнение до 2020 г. се залагат

мерки и адекватни действия за информиране и публичност, в т.ч. периодични информационни кампании сред целевите групи.

Поддържането на изградените вече ефективни партньорства дава възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциала за разкриване на нови пътища към привличането на инвестиции и допълнителни финансови средства.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Общинския план за развитие. Чрез тях той се обогатява, както с друга гледна точка, освен тази на местната власт, така и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации в управлението и процеса на взимане на решения.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на съгласуване и изпълнение на Общинския план за развитие се осъществява от Кмета на община Каспичан и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Общинския план за развитие и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

Заключения:

•Приоритетите на ОПР са имплементирани в Програмата за изпълнението му. Налице е ангажираност и решимост на органите на местно самоуправление в общината да реализират в мандата политиката на регионално развитие, определена в ОПР. Съгласно ЗМСМА кметът отчита изпълнението на ОПР чрез ежегодни доклади пред Общинския съвет и чрез програма за управление на мандата.

•Системата за наблюдение, мониторинг и оценка позволява регулярно количественото и качествено измерване на резултатите за целите на мониторинга и оценката.

За да се оцени въздействието от прилагането на ОПР, се проведе анкетно проучване сред 10 случайно избрани служители на общинска администрация – Каспичан**.**

Резултатите от анкетата могат да бъдат обобщени в следните изводи:

- Всички анкетирани (100%) считат, че индикаторите заложени в ОПР са Уместни;

- Всички анкетирани считат, че е налице слаб напредък по отношение на постигането на целите на ОПР. Същевременно смятат, че трябва да се запази финансовата тежест на всеки приоритет;

- На въпрос кои са промените, които следва да се направят, отговорите са следните: осем от анкетираните сочат, че следва да се подобри ВиК инфраструктурата в гр. Каспичан и в населените места; двама – да се подобрят уличните настилки;

- 100 % от анкетирани считат, че не се спазва графикът за изпълнение на ОПР, тъй като програмите все още не са стартирали ефективно;

- Всички анкетирани считат, че общината има изграден капацитет за стратегическо планиране;

- 55 % от анкетираните считат, че възстановяването на средствата по оперативните програми и др. донорски схеми се забавят;

- Всички анкетирани считат, че целите на плановия документ съответстват на основните проблеми и нужди на общината, SWOT анализа, както и на приоритетите на планове/политики на по-високо ниво;

- Всички анкетирани изразяват становището, че продължават да са валидни основните тенденции и фактори в развитието на община Каспичан, тъй като все още не са стартирали схемите за безвъзмездна финансова помощ и не може да се постигне желания ефект;

- Всички анкетирани считат, че приоритетността на нуждите и целите се запазват, а дефинираните цели продължават да бъдат уместни по отношение на идентифицираните нужди;

- Смисълът и общата съгласуваност на стратегическата част на ОПР се запазват, запазва се делът и относителната тежест на всеки приоритет,

стратегическите цели са съгласувани помежду си и продължават да бъдат уместни спрямо националните и европейските политики и приоритети и промените в социално-икономически контекст;

- По отношение участието на партньорите в периодични прояви за взаимна оценка на действията и разглеждане на възможностите за подобряване на координацията се изтъква, че е налице добра координация и взаимодействие между общината, представителите на бизнеса, НПО и др.;

- Всички анкетирани считат, че заинтересованите страни са запознати с ОПР, оперативните решения съответстват на ОПР и същевременно планът се използва за аргументиране на оперативните решения, както и като инструмент за общинското планиране;

- 92 % от анкетираните изразяват мнение, че координацията с Областния съвет за развитие на Област Шумен и с Регионалния съвет за развитие на Североизточен район е ефективна.

VIII. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ, НАПРАВЕНИ НА БАЗАТА НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР

Общинският план за развитие на община Каспичан към момента на неговата оценка е в съответствие с изискванията за неговото разработване, приемане и изпълнение.

Основни изводи и препоръки:

- Основните проблеми и нужди на общината се запазват. Като цяло целите на ОПР съответстват на средата, която е обект на развитие. Настъпили са обаче промени – влошаване на икономическата среда и задълбочаване на социалните проблеми. Стратегията е в съответствие с плановете и политиките от по-високо ниво;
- През анализирания период на действие на ОПР, не са настъпили такива промени, които да променят оценката на силните и слабите страни. При SWOT анализа уместно са изведени силните и слаби страни на общината, като определено няма съществена промяна през годините;

- ОПР на Община Каспичан, разработен през 2013 г., се реализира при променени условия – финализиране на програмите от първия планов период и забавата при стартирането на тези от новия. Основните проблеми и нужди на хората от общината се запазват, някои от тях се задълбочават;
- Необходимост от допълнителни източници за отчитане на индикаторите за въздействие и резултат, за да могат обективно и ефективно да се отчитат;
- Приоритетите на ОПР са приемливи, актуални към днешна дата и не са загубили своята значимост. Относителната им тежест се запазва. Визията, целите и приоритетите на ОПР са съотносими с тези на ОСР на област Шумен и на РПР на Североизточен район;
- Участието на различните партньори при реализация на стратегическите цели на плана и определените дейности е в значителна степен ефективно и се отчита активност;
- Няма сведения за несъответствие на взети оперативни решения от ръководството на Община Каспичан, които да не са в съответствие с постановките от ОПР. Вземаните оперативни решения на ръководството на Община Каспичан са в съответствие с постановките на ОПР и се аргументират с нейните изисквания;
- Отчита се, че системата за мониторинг на ОПР работи достатъчно ефективно. Функционира ефективна система за събиране на информация за изпълнението на стратегическата част на плана;
- Забавата на програмите от новия програмен период и съответно резултатите от изпълнението на ОПР. Проектите, по които се работи, са финансирани преобладаващо със средства от общинския или републиканския бюджет, което свидетелства за умело използване на единствените възможности за финансиране към момента на изготвяне на МО и постигане на целите, заложени в ОПР;
- Публичните средства се насочват към решаване на съществени нужди и проблеми;

- Преобладаващата част от проектите са свързани с оперативните програми, които са част от Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г. Публичната намеса оказва влияние върху изпълнението на ОПР, като за някои проекти тя има решаващо значение. Графикът при изпълнението на проектите се спазва, но одобрението на проектите се забавя;
- Целите са обвързани с възможностите за финансиране и ресурсите на общината. Проектите и дейностите са балансирано разпределени по приоритети и стратегически цели.
- По Приоритет 1 е необходимо да се определи механизъм за получаване на обратна информация за изпълнението на проекти, особено по Програмата за развитие на селските райони, както и активизиране на проектната готовност, на бизнеса и партньорствата с бизнеса;
- Стратегическите цели са насочени към основните приоритети за развитие на общината. Те са постигнати до определено ниво, тъй като не са реализирани значителна част от заложените дейности и инициативи, поради забавата на програмите от новия програмен период.
- ОПР оказва въздействие върху целевите групи от населението от гледна точка на техните потребности главно чрез проектите, насочени към развитието на социалната и туристическата инфраструктура за подобряване качеството на живот, реализиращи се посредством собствени приходи в местния бюджет и субсидии от Централния бюджет. Проектите свързани с целеви групи от населението се очаква да се реализират и по Програмата за развитие на селските райони и Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда;
- За отчитане напредъка в изпълнението на ОПР се препоръчват годишни прегледи, при които да се отразяват резултатите чрез количествени и качествени индикатори, посочени в ОПР, които към момента на МО не са отчетени – като съкращаване на емисиите на CO2

(%); дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление; повишаване на енергийната ефективност; намаляване на дела на преждевременно напусналите училище; нарастване на дела на висшистите на 30-34 г., с цел постигане и целите на „Европа 2020“;

- Цялостна актуализация на ОПР не се налага. Необходимо е, община Каспичан да прецизира системата от индикатори, с оглед осигуряване на възможност за по-добро отчитане на изпълнението на ОПР и последваща оценка;
- За оставащия период на действие не се налага определянето на нови целеви стойности на допълнителни дейности и проекти по посочените Приоритети. Поставените цели, мерки и действия са реално постижими.
- Процесът по укрепването на административния и експертния капацитет за планиране, наблюдение и координиране на ОПР в партньорство с бизнеса и НПО е от съществено значение за реализирането на политиката за регионално развитие на територията на Община Каспичан и за привличането на безвъзмездни средства от източници, алтернативни на общинския бюджет.

Характерът и същността на настоящата оценка не предполагат окончателни изводи и препоръки. Тя е обаче законово изискуема и като такава е подчинена на променените принципи на ЗРР. А те предполагат повсеместен секторен и постоянен контрол, какъвто е официалния характер на тази междинна оценка.

Изводите и конкретните анализи доказват, че местните власти в лицето на Кмета и Общинския съвет са реализирали значителен брой инициативи – по ОПРЧР и чрез средства от капиталови трансфери от Централния бюджет. Положителна и позитивна реакция на Общината се наблюдава чрез финансиране, или съфинансиране и от общинския бюджет. В този ред на мисли следва да се направи заключение, че липсват радикални и същностни пропуски и грешки, използвани са и допълнителни възможности, което е обективно обстоятелство за адаптивността на представителите на местната

власт. В същото време продължителността на преговорите с ЕС за Втория планов период, отварянето на различните мерки по Оперативните програми със закъснение, са обективни и непреодолими пречки за Община Каспичан. С тези обективни констатации се обясняват известни закъснения в изпълнението на фиксирани ангажименти.

В заключение – представителите на местната общност са положили възможните усилия за цялостна реализация на ОПР. Обективирани в действителността действия/бездействия на държавата в началото на Втория планов период, обуславят някои преодолими закъснения.

Приложение 1

№	№	Наименование на проекта	Прогнозна Стойност, Хил. лева	Очакван източник на финансиране	Индикативен срок за изпълнение	Бенефициент/Д опълнителна информация	Реализирана стойност	Източник на финансиране, година на привличане	Процентно изпълнение
		ПРИОРИТЕТ 1	29 900,00				2 859,00		9,56%
		Специфична цел 1.1.	14 570,00				2 600,00		17,84%
		Мярка 1.1.1.	14 150,00				2 600,00		18,37%
1		Технологична модернизация на МСП	900,00	ОПИК	2015-2017	Частен сектор	300,00	Частни инвестиции, ОПАК	33,33%
2		Създаване на нови за гости и места за настаняване	1 250,00	ПРСР	2015-2018	Частен сектор	2 300,00	Частни инвестиции	184,00%
3		Изграждане на логистични центрове	2 000,00	Частни инвестиции	2014-2020	Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
4		Изграждане на инфраструктура в нова индустриална зона на град Каспичан, включваща електрофициране, ВиК, газофициране и асфалтиране на пътища	10 000,00	Частни инвестиции (ПЧП)	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 1.1.2.	170,00				0,00		0,00%
5		Разработване на стратегия за привличане на инвестиции и реализация на публично-частни партньорства	50,00	ОПДУ	2014-2015	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
6		Маркетинг и реклама на икономическия потенциал на общината	120,00	ОПДУ	2014-2015	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 1.1.3.	250,00				0,00		0,00%
7		Развитие на международното сътрудничество, обмен на добри практики и връзки с побратимени градове	250,00	ОПДУ	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Специфична цел 1.2.	11 310,00				0,00		0,00%
		Мярка 1.2.1.	3 000,00				0,00		0,00%
8		Изграждане и модернизиране на хидромелиоративна инфраструктура	2 000,00	ПРСР	2015-2018	Частен сектор	0,00	Няма	0,00%

Приложение 1

№	№	Наименование на проекта	Прогнозна Стойност, Хил. лева	Очакван източник на финансиране	Индикативен срок за изпълнение	Бенефициент/допълнителна информация	Реализирана стойност	Източник на финансиране, година на приключване	Процентно изпълнение
		ПРИОРИТЕТ 1	**29 900,00**				2 859,00		9,56%
		Специфична цел 1.1.	**14 570,00**				2 600,00		17,84%
		Мярка 1.1.1.	14 150,00				2 600,00		18,37%
1		Технологична модернизация на МСП	900,00	ОПИК	2015-2017	Частен сектор	300,00	Частни инвестиции, ОПАК	33,33%
2		Създаване на ныне за гости и места за настаняване	1 250,00	ПРСР	2015-2018	Частен сектор	2 300,00	Частни инвестиции	184,00%
3		Изграждане на логистични центрове	2 000,00	Частни инвестиции	2014-2020	Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
4		Изграждане на инфраструктура в нова индустриална зона на град Кастичан, включваща електрифициране, ВиК, гдифициране и асфалтиране пълнаци	10 000,00	Частни инвестиции (ГРП)	2014-2020	Община Кастичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 1.1.2.	**170,00**				0,00		0,00%
5		Разработване на стратегия за привличане на инвестиции и реализация на публично-частни партньорства	50,00	ОПДУ	2014-2015	Община Кастичан	0,00	Няма	0,00%
6		Маркетинг и реклама на икономическия потенциал на общината	120,00	ОПДУ	2014-2015	Община Кастичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 1.1.3.	**250,00**				0,00		0,00%
7		Развитие на международното сътрудничество, обмен на добри практики и връзки с побратимени градове	250,00	ОПДУ	2014-2020	Община Кастичан	0,00	Няма	0,00%
		Специфична цел 1.2.	**11 310,00**				0,00		0,00%
		Мярка 1.2.1.	**3 000,00**				0,00		0,00%
8		Изграждане и модернизиране на хидромелиоративна инфраструктура	2 000,00	ПРСР	2015-2018	Частен сектор	0,00	Няма	0,00%

19		Възстановяване, опазване, експониране, социализиране, оборудване на туристически атракции и подобряване на обслужващата инфраструктура	2 000,00	ОПРР	2015-2018	Община Каспичан	49,00	ПРСР	2,45%
20		Създаване на туристически атракции (музей на открито, исторически възстановки, възстановяване на стари занаяти) и гр. Плиска и кв. Калугерица	1 000,00	ПРСР	2014-2020	Община Каспичан	200,00	Общински бюджет	20,00%
21		Създаване на екотътеки и еко-маршрути	500,00	ПРСР	2014-2020	Община Каспичан	10,00	Общински бюджет	2,00%
		ПРИОРИТЕТ 2	1 640,00				400,08		24,40%
		Специфична цел 2.1.	1 050,00				7,00		0,67%
		Мярка 2.1.1.	300,00				0,00		0,00%
22		Подобряване на условията и повишаване безопасността на труда в предприятията	300,00	ОПРЧР	2014-2016	Частен сектор	0,00	Няма данни	0,00%
		Мярка 2.1.2.	300,00				7,00		2,33%
23		Чиракуване и стажуване за млади хора	150,00	ОПРЧР	2014-2017	Община Каспичан и Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
24		Старт в кариерата за лица завършващи средно и висше образование	150,00	ОПРЧР	2014-2017	Община Каспичан и Частен сектор	7,00	Републиканск и бюджет	4,67%
		Мярка 2.1.3.	250,00				0,00		0,00%
25		Стартиране на самостоятелна стопанска дейност и обучение на безработни лица за разработване и управление на собствен бизнес	250,00	ОПРЧР	2014-2020	АЗ	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 2.1.4.	200,00				0,00		0,00%
26		Осигуряване на редовен обществен транспорт и преференции за пътуване до работното място за насърчаване на трудовата мобилност	200,00	ОПРЧР	2014-2020	Община Каспичан и Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
		Специфична цел 2.2.	320,00				166,56		52,05%
		Мярка 2.2.1.	200,00				166,56		83,28%
27		Обучителни курсове за квалификация и преквалификация на безработни лица	200,00	ОПРЧР	2014-2020	АЗ	166,56	Няма	83,28%
		Мярка 2.2.2.	120,00				0,00		0,00%

28		Обучителни курсове за повишаване на трудността на застаят на работната сила, в т.ч. за лица над 50-годишна възраст	120.00	ОПРЧР	2014-2020	АЗ	0.00	Няма	0,00%
		0	270.00				226.52		83.90%
		Мярка 2.3.1.	150.00				226.52		151.02%
29		Насърчаване на социалната икономика в социалните предприятия, включително осигуряване на адаптирани работни места за нуждите на хора с увреждания	150.00	ОПРЧР	2014-2020	НПО Община Кастелан Частен сектор	226.52	Няма	151.02%
		Мярка 2.3.2.	120.00				0.00		0.00%
30		Обучителни и чиновнически курсове за интеграция на маргинализираните групи и пазара на труда	120.00	ОПРЧР	2014-2020	НПО Община Кастелан Частен сектор	0.00	Няма	0.00%
		ПРИОРИТЕТ 3	66 530,00				65.00		0.10%
		Специфична цел 3.1.	43 020,00				65.00		0.10%
		Мярка 3.1.1.	22 500,00				62.00		0.28%
31		Ремонт на път SHO1083 20063 /III - 2007/ Плиска - археол.резерват Плиска	1 000,00	АПИ	2014-2020	Община Каспичан	0.00	Няма	0.00%
32		Ремонт на път SHO3111 20061 (1) /III - 701 Нови пазар - Гранца общ (Нови пазар - Каспичан) - Плиска / III - 2007/.	3 000,00	АПИ	2014-2020	Община Каспичан	10.00	Общински бюджет	0,33%
33		Ремонт на път VAR1210 20054 /III - 731, Черноок - Белокопи (Трапоротно - Опсеница - граница общ. (Преходи - Каспичан) - Марково / III - 2082/	7 000,00	АПИ	2014-2020	Община Каспичан	0.00	Няма	0.00%
34		Ремонт, обновяване и доизграждане на уличната и пешеходна инфраструктура в гр. Каспичан и вн.Кадусерица, гр. Плиска, с. Кюлевча, с. Каспичан, с. Златна нива, с.Върбяне, с.Могила, с.Марково и с.Косово	10 000,00	ПРСР	2014-2020	Общност Каспичан	52.00	Общински бюджет	0,52%
35		Изграждане на пешеходен тротоар, свързващ двете части на гр. Каспичан	1 500.00	ПРСР	2014-2020	Общност Каспичан	0.00	Няма	0.00%
		Мярка 3.1.2.	21 000,00				0,00		0.00%

36		Водоснабдяване – подмяна на водопровод, изграждане на канализация и ПСОВ за град Каспичан	12 000,00	ПРСР/ОПОС	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
37		Изграждане на допълнително водоснабдяване в с. Коларци	2 000,00	ПРСР	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
38		Подмяна на водопроводните мрежи в гр. Плиска, с. Златна нива, с.Коларци и с. Каспичан	7 000,00	ПРСР	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 3.1.3.	**10 000,00**				0,00		0,00%
39		Осигуряване на широколентов достъп и подобряване качеството и обхвата на мобилните услуги	10 000,00	Електронните комуникационни дружества и мобилни оператори	2014-2020	Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 3.1.4.	**6 500,00**				3,00		0,05%
40		Въвеждане на ВЕИ в общински и частни сгради	3 000,00	Европейски фондове и частни инвестиции	2014-2020	Община Каспичан Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
41		Изграждане на фотоволтаични централи	2 500,00	Частни инвестиции	2014-2020	Частен сектор	0,00	Няма	0,00%
42		Въвеждане на енергоспестяващо улично LED осветление във всички населени места в Община Каспичан	1 000,00	ПРСР/Международни фонд „Кохезия" или др. източници	2014-2020	Община Каспичан	3,00	Общински бюджет	0,30%
		Мярка 3.1.5.	**170,00**				44,10		14,38%
43		Разработване на Общ устройствен план на община Каспичан	80,00	Централен бюджет	2014-2016	Община Каспичан	71,50	Републикански бюджет	14,38%
44		Разработване на Концепция за пространствено развитие на община Каспичан	30,00	ОПДУ/ОПАК	2014-2015	Община Каспичан	21,60	ОПАК	72,00%
45		Разработване на Програма за опазване на околната среда	10,00	Общински бюджет/ОПАК	2014	Община Каспичан	1,00	Общински бюджет	10,00%
46		Паспортизация на всички общински сгради	50,00	ОПДУ/Общински бюджет	2014-2015	Община Каспичан	10,00	Общински бюджет	20,00%
		Мярка 3.1.6.	**2 850,00**				68,00		2,39%
47		Ремонт и обновяване на площади в населените места в Община Каспичан	2 000,00	ПРСР/Общински бюджет	2014-2016	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%

48		Благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих в Община Каспичан	450,00	ПРСР/Общински бюджет/Централен бюджет	2017-2019	Община Каспичан	15,00	ПУДООС, Общински бюджет	3,33%
49		Ремонт и обновяване на сгради на кметства	400,00	ПРСР/Общински бюджет/Централен бюджет	2014-2020	Община Каспичан	53,00	Общински бюджет	13,25%
		Специфична цел 3.2.	**3 510,00**				0,00		0,00%
		Мярка 3.2.1.	**10,00**				0,00		0,00%
50		План за управление на Защитените местности в общината	10,00	ДГС	2016-2025	ДГС	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 3.2.2.	**3 500,00**				0,00		0,00%
51		Изграждане на площадка за компостиране на биоразградими отпадъци	1 000,00	ОПОС	2015-2017	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
52		Рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в с.Каспичан	1 000,00	ПУДООС/МОСВ	2014-2016	Община Каспичан	324,00	ПУДООС	32,40%
53		Рекултивация на промишлен имот(и) в с.Каспичан	1 500,00	ОПОС	2017-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		ПРИОРИТЕТ 4	**15 585,00**				1 980,50		12,71%
		Специфична цел 4.1.	**400,00**				85,00		21,25%
		Мярка 4.1.1.	**145,00**				85,00		58,62%
54		Повишаване капацитета на общинската администрация и общинския съвет за управление, изпълнение, наблюдение и оценка на планови и стратегически документи	60,00	ОПАК/ОНДУ	2014-2015	Община Каспичан	85,00	ОПАК	141,67%
55		Предоставяне на услуги на „едно гише", електронни и интегрирани административни услуги	85,00	ОНДУ	2016-2017	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 4.1.2.	**250,00**				0,00		0,00%
56		Обмен на опит с чужбина/страна членка и въвеждане на добри практики за подобряване на ефективността в работата на служителите от администрацията	250,00	ОНДУ	2016-2017	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 4.1.3.	**5,00**				0,00		0,00%

57		Изграждането на нова административна култура, чрез ефективни действия за публичност на административните услуги и повишаване информираността на обществото	5,00	Общински бюджет	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Общински бюджет	0,00%
		Специфична цел 4.2.	560,00				90,00		16,07%
		Мярка 4.2.1.	120,00				34,00		28,33%
58		Осигуряване на условия за реконтиране на задължително образование с фокус върху лицата в риск и деца от малцинствени групи, включително реинтеграция и намаляване броя на отпадащите от образователната система	120,00	ОПНОИР	2015-2016	Училища и Община Каспичан	34,00	ОПРЧР	28,33%
		Мярка 4.2.2.	440,00				56,00		12,73%
59		Подръжка на образователната инфраструктура	300,00	ПРСР	2014-2015	Община Каспичан	16,00	Общински бюджет	5,33%
60		Обновяване и оборудване на учебни кабинети, образователни лаборатории и работилници	100,00	ОПНОИР	2016-2017	Училища и Община Каспичан	34,00	ОПРЧР	34,00%
61		Адаптиране на детски площадки и спортни съоръжения в детските градини и училищата към изискванията за безопасност и функционалност	40,00	Общински бюджет, Централен бюджет или	2015	Община Каспичан	6,00	Общински бюджет	15,00%
		Специфична цел 4.3.	4 100,00				0,00		0,00%
		Мярка 4.3.1.	4 000,00				0,00		0,00%
62		Ремонт на Познаниницата в град Каспичан	2 000,00	Общински бюджет, Централен бюджет или други източници	2015-2016	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
63		Ремонт и обновяване на здравни служби в във всички населени места от община Каспичан	2 000,00	Общински бюджет, Централен бюджет или други източници	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 4.3.2.	100,00				0,00		0,00%

64		Осигуряване на мобилност и повишаване достъпността на медицинските услуги	100,00	Общински бюджет, Централен бюджет		Община Каспичан Мед. Персонал	0,00	Няма	0,00%
		Специфична цел 4.4.	2 860,00				545,00		19,06%
		Мярка 4.4.1.	2 250,00				99,00		4,40%
65		Разкриване на два центъра от семеен тип за настаняване на възрастни хора в с.Каспичан и за възрастни хора с увреждания в с.Върбино с капацитет по 15 места	1 000,00	ПРЧР	2014-2020	Община Каспичан, Частен сектор	99,00	Няма	9,90%
66		Увеличаване капацитета на ДДВХУ с.Кюлевча от 30 на 40 места и реновиране на материалната база	250,00	ПРСР/МТСП	2014-2016	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
67		Разкриване на два центъра за настаняване от семеен тип за деца от 11 до 18 годишна възраст с общ капацитет 8 места, разположени в две общински жилища	700,00	ПРЧР/МТСП	2016-2018	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
68		Откриване на Кризисен център за деца от 3 до 12 годишна възраст с капацитет 10 места	300,00	ПРСР/МТСП	2016-2018	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
		Мярка 4.4.2.	610,00				446,00		73,11%
69		Реновиране сградния фонд и капацитета на Домашен социален патронаж	100,00	Общински бюджет, Централен бюджет(МТСП) и др. източ.	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
70		Предоставяне на услугата Обществена трапезария	150,00	МТСП/ОПРЧР	2014-2020	Община Каспичан	47,00	ОПУ	31,33%
71		Предоставяне на услугите „Личен асистент", „Социален асистент" и „Домашен помощник"	360,00	ОПРЧР	2014-2020	Община Каспичан	399,00	ОПРЧР	110,83%
		Специфична цел 4.5.	7 665,00				1 260,50		16,44%
		Мярка 4.5.1.	1 000,00				1 000,00		100,00%
72		Съхраняване, реставрация, консервация и социализиране на културно-историческото наследство	1 000,00	ОПРР, чрез Министерство на културата, Централен бюджет и други източници	2014-2020	Община Каспичан	1 000,00	Централен бюджет	100,00%
		Мярка 4.5.2.	4 500,00				93,00		2,07%

73		Ремонт и оборудване на читалищата в община Каспичан	3 500,00	ПРСР	2015-2016	Община Каспичан	34,00	Общински бюджет	0,97%
74		Възстановяване и опазване на религиозни храмове на територията на община Каспичан	1 000,00	ПРСР	2014-2020	Църковни настоятелства и Община Каспичан	59,00	Общински бюджет	5,90%
		Мярка 4.5.3.	85,00				18,50		21,76%
75		Построяване здравината на самодейни и художествени състави	50,00	Общински бюджет, Спонсори, Дарители и др.	2014-2020	Община Каспичан	6,00	Общински бюджет	12,00%
76		Организиране на ежегоден Национален фестивал „Майстори на шевицата във разни"	35,00	Общински бюджет, Спонсори, Дарителски и др. източници	2014-2020	Община Каспичан	12,50	Общински бюджет	35,71%
		Мярка 4.5.4.	1 950,00				46,00		2,36%
77		Ремонт и обновяване на спортни съоръжения във всички населени места	1 500,00	ПРСР	2014-2020	Община Каспичан	0,00	Няма	0,00%
78		Изграждане на нови, обновяване и обезопасяване на съществуващи детски и спортни площадки в община Каспичан	450,00	ПРСР	2014-2020	Община Каспичан	46,00	Общински бюджет	10,22%
		Мярка 4.5.5.	130,00				103,00		79,23%
79		Подкрепа за развитие на местни спортните клубове и млади спортни таланти	50,00	Общински бюджет, Спонсори, Дарителски и др. източници	2014-2020	Община Каспичан	70,00	Общински бюджет, дарители	140,00%
80		Съдействие на условия за пълноценно използване на свободното време и превенция на рисковото поведение сред децата и младите хора	80,00	ОПРЧР-МОН	2014-2020	Община Каспичан	33,00	Общински бюджет	41,25%
		ВСИЧКО ЗА ОПР 2014-2020	113 655,00				4 931,50		4,32%
		Собствен принос на Община Каспичан	3 105,00				1 101,50		35,57%